

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗΝ 1 & 16 ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

32 ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32

ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Ἀθήναι—Παρίσιον, 1 Μαρτίου 1924

ΑΡΙΘ. 5 [53]

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	Δραχμ. 60.—
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΝ ΓΕΝΕΙ	Φρ.Γαλ. 60.—
ΑΜΕΡΙΚΗΣ	Δολλάρ. 10.—
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	Λέι 400.—
ΑΙΓΥΠΤΟΥ	Γρόσια διατμ. 80.—

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ
Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ
ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ
Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ ΔΑΥΡΑΣ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ
ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ
ΑΘΗΝΑ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ
ΝΕΙΛΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΚΑΣΣΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΩΚΙΤΗΣ
ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΤΙΝΑ Γ. ΠΑΠΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΙΑΚΟΣ — NOIR

ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Β. Ε. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗΣ
ALEXANDRE MERCEREAU
F. de JOANNIS

FLORIAN — PARMENTIER
YVANHOÉ RAMBOSSON
CAROL — BÉRARD

RENÉ ALLENDY

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν	δραχ.	3
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν	fr.	3

Διὰ τὰ εἶσθε πάντοτε ὑγιεῖς
Πίνετε τὸ βραβευθὲν εἰς ὅλας τὰς Ἐκθέσεις
ΚΟΝΙΑΚ
Σ. ΚΑΙ Η. ΚΑΙ Α. ΜΕΤΑΞΑ
(Προσέξατε πολὺ εἰς τὴν μάρκαν)
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ
Ὁδὸς Ἀριστείδου 7.—Τηλεφ. 3-53.

ΙΑΤΡΕΙΟΝ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ
ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ε. ΜΑΛΛΗΜΟΥ
10 ΟΔΟΣ ΓΕΡΑΝΙΟΥ 10
Θεραπεία ῥιζική κατὰ τὰς τελειότερας μεθόδους

ΕΦΘΑΣΑΝ ΤΑ ΚΑΠΕΛΛΑ
Α. ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΑΡΡΗ 43
ΠΡΑΤΗΡΙΑ } ΣΤΑΔΙΟΥ 57 } ΑΘΗΝΑΙ
 } ΑΙΟΛΟΥ 166 }

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Ι. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΣΙΑΣ
Βικτωρος Ούγγω 1
ΦΟΡΤΩΣΕΙΣ, ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΕΙΣ
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ, ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ Η ΘΥΡΙΣ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ Η ΘΥΡΙΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ — Ἰδρυθεῖσα τῷ 1918
Ἔδρα ἐν Ἀθήναις. — Ὑποκαταστήματα ἐν Πειραιεῖ,
Πάτραις, Σύμφ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ καταβληθὲν Δρ. 10,000,000
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ἀποθεματικά Δρ. 2,067,802.95
Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου: Παντελῆς Τσιτσεκλῆς
Σύμβουλοι Διευθυνταί: Δ. Μιούλης καὶ Ἀν. Σπουργιτῆς.
Τραπεζικαὶ ἐργασίαι παντὸς εἶδους
Καταθέσεις εἰς Δραχμὰς καὶ Ξένα νομίσματα ὑπὸ τούτῳ
εὐνοϊκωτέρους ὁρους.

Διὰ τοὺς πάσχοντας
Ὀφθαλμολογικὰ Νοσήματα
Συνιστῶμεν ὑπευθύνως τὴν τελειοτέραν
ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν:
ΤΟΥ Κ. ΣΠΗΛΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ
Ὑφηγητοῦ ὀφθαλμολόγου τῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων.
ΑΘΗΝΑΙ, ὁδὸς Μενάνδρου 27
Ἀριθ. Τηλεφώνου: 6-54

ΠΑΝΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗΝ 1 & 16 ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : 32 ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32

ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ Ἀθήναι—Παρίσιον, 1 Μαρτίου 1924 ΑΡΙΘ. 5 [53]

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Β. Ε. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ.** — Αἱ Ἀγγλο—Γαλλικαὶ σχέσεις. — Ἡ στάσις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. — Αἱ ἐκλογαὶ ἐν Ἰταλίᾳ.
ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ. — Φιλάνθρωπος φορολογία. — Ἀνάγκη ἀεροπλάνων. — Ψυχικαὶ ἐρευναι. — Τὰ τραγοῦδια τῆς Μιάρκας.
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ. — Ὁρατὸς καὶ ἀόρατος κόσμος (Μετ' εἰκόν.).
Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ. — Ἡ συνοικία τῶν Γενοβέζων.
† ΠΟΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. — Μαγδαληνὴ [ἀνέκδοτον ποίημα].
JEAN RICHERIN. — Τὸ τραγοῦδι τῆς βροχῆς [μετάφρασις Ν. Πετιμεζῆ—Λαύρα].
ΚΩΝΣΤ. ΦΩΤΑΚΗ. — Τὸ μάτι τοῦ νεκροθάφτη [διήγημα].
VESPER. — Περί Δημοκρατίας ὁ λόγος. — Ἀρχαιολογία. — Κλωστή τοῦ Μάρτη. — Ἀποκηάτιο.
F. DE JOANNIS. — Ἡ σελις τῆς γυναίκος.
Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ. — Ὁ Σκύλλος (Ἀθηναϊκὸν Μυθιστόρημα ἐποχῆς 1876—1878).

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΑΙ ΑΓΓΛΟ-ΓΑΛΛΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ. — Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ. — ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 20 Φεβρουαρίου.
Ἀπὸ τῆς ἰνδού τῆς ἐργατικῆς Κυβερνήσεως Μὰκ Δόναλτ εἰς τὴν ἀρχὴν, δύναται νὰ λεχθῆι ὅτι κερδίζει ὀλονὲν ἔδαφος ἡ ἰδέα τῆς ἀγγλογαλλικῆς συνεργασίας ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν διεθνῶν προβλημάτων. Ἐκτὸς τῶν ἀνταλλαγισῶν ἐπιστολῶν καὶ αἱ δηλώσεις αἱ γενόμεναι ὑπὸ τῶν δύο πρωθυπουργῶν εἶναι ἐνδεικτικαὶ τῶν κρατουσῶν τόσον ἐν Παρίσιον ὅσον καὶ ἐν Λονδίῳ ἀγαθῶν διαθέσεων. Τὸ περίεργον εἶναι, ὡς παρετήρει κατ' αὐτὰς εἰς ἐκ τῶν πολιτικῶν δελτιογράφων, ὅτι ἡ «συνεργασία» περὶ ἧς πρόκειται, διεξάγεται μέχρι τῆς στιγμῆς «ἐξ ἀ-

ποστάσεως». Πράγματι, παρὰ τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου ἀρχικὰς πληροφορίας, φαίνεται ὅτι ἡ συνάντησις τῶν δύο πρωθυπουργῶν δὲν θὰ εἶναι πολὺ προσεχῆς, διότι οὔτε ὁ κ. Ποανκαρὲ εὐκταρεῖ νὰ μεταβῆ τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς Λονδίον, οὔτε ὁ κ. Μὰκ Δόναλτ δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς Παρίσιον. Κατὰ τὰς τελευταίας πληροφορίας, ἡ συνάντησις τῶν δύο πρωθυπουργῶν ἔσ' εἶναι δυνατόν νὰ γείνη κανονικῶς πρὸ τοῦ Μαΐου, ἐκτὸς ἂν ἀπρόοπτα γεγονότα τὴν ἐπισπεύσουν ἢ τὴν ματαιώσουν ἐντελῶς. Καὶ μὰς ἔχουν συνειθίσει τόσον πολὺ οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ καιροὶ μὲ τὰ ἀπρόοπτα!

Οἱ γνωρίζοντες τὸν χαρακτῆρα τοῦ Γάλλου πρωθυπουργοῦ, παρατηροῦν ὅτι ὁ κ. Ποανκαρὲ εἶναι πρόθυμος νὰ συζητήσῃ μὲ τὸν κ. Μὰκ Δόναλτ ἕως ἴτη πρόθυμος νὰ συζητήσῃ μὲ τὸν κ. Μπάλδουιν, ὅπως θὰ εἶναι πρόθυμος νὰ συνεννοηθῆι μὲ οἰονδήποτε μελλοντικὸν Βρεττανὸν ἀδελφόν του. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν, ὁ κ. Ποανκαρὲ δὲν θὰ τὴν λάβῃ παρὰ ἀφοῦ προηγουμένως βεβαιωθῆι, ὅτι «τὸ ἀπίδι εἶναι ἕτοιμον νὰ πέσῃ εἰς τὸ καλάθου του» κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἐμπόστου τοῦ διπλωμάτου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀρκετοὶ φαντάζονται ὅτι ἂν ἀπὸ τὰς γαλλικὰς ἐκλογὰς τῆς προσεχοῦς ἀνοξέως ἐξέλθουν νικητρίαι αἱ ὁμάδες αἱ ἀποτελοῦσαι τὸν ὑπὸ τὸν κ. Ἐρριῶ «συνασπισμὸν τῶν ἀριστερῶν», θὰ ἐγκυταλειφθῆι τὸ πρόγραμμα τοῦ κ. Ποανκαρὲ ἀναφορικῶς μὲ τὴν Ρούρ. Οἱ τοιαῦτα φανταζόμενοι δὲν ἔχουν προφανῶς παρακολοθησῆι τὰς προσφάτους μακρὰς συζητήσεις ἐν τῇ γαλλικῇ Βουλῇ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ἄν τὰς παρηκολούθουν, θὰ ἐπέβλητο ὅτι ὁ συνασπισμὸς τῶν κερμάτων τῆς ἀριστερᾶς ἦτο βεβαίως ἐναντίον τῆς καταλήψεως τῆς Ρούρ ἀλλὰ τῶρα ποῦ ἡ κατάληψις, καλῶς ἢ

κακώς, έγεινεν, συμφωνεί με τὰ κόμματα τῆς δεξιᾶς ὅτι ἡ ἐκκένωσις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γείνη παρὰ μόνον ἀφοῦ ἐξασφαλισθῶσι τὸ γόητρον καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Γαλλίας. Τὰ κόμματα τῆς ἀριστερᾶς θὰ προτιμήσουν νὰ χάσουν ἕνα ἐκλογικὸν στυλοβάτην παρὰ νὰ παρουσιάσουν, πρὸ τῶν ὁμμάτων τῶν ξένων, τὸν γαλλικὸν λαὸν διχασμένον εἰς ἕν ἔθνητικῆς φύσεως ζήτημα.

Ἐν μέσῳ τοιαύτης καταστάσεως πνευμάτων, ἀναφορικῶς μετὰ τὰς ἀγγλο-γαλλικὰς σχέσεις, ἤρχισεν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς ἐργατικῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες σὰς εἶναι ἤδη γνωσταὶ ἀπὸ τὰς τηλεγραφικὰς πληροφορίας. Ἡ ὑποδοχὴ ἢ γενόμενη εἰς τὰς δηλώσεις αὐτὰς ἐκ μέρους τοῦ ἀγγλικοῦ τύπου ὑπῆρξε μᾶλλον καλὴ, τὸ ἐπεισόδιον ὅμως τὸ δημιουργήθη ἐν τῷ κ. Ἀσκούιθ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων, ἀπειλήσαντος τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι θὰ χάσῃ τὴν ὑποστήριξιν τῶν φιλελευθέρων, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς συντηρητικοὺς νὰ ὑψώσουν τὰς πεσσιμιστικὰς φωνὰς των. Οὕτω ὁ κοινοβουλευτικὸς δελτιογράφος τοῦ «Ἡμερησίου Τηλεγράφου» ἔγραφε τὴν 14 Φεβρουαρίου: «Οἷαδὴποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἐξέλιξις τῆς καταστάσεως, τὸ ἀποτέλεσμα δὲν δύναται παρὰ ν' ἀποβῇ καταστρεπτικὸν διὰ τὴν Κυβέρνησιν. Ἐὰν ἐπιζήσῃ τοῦ ἐπεισοδίου, θὰ μειωθῇ ἐν τῷ γόητρῳ τῆς, καὶ θ' ἀπωλέσῃ καὶ αὐτὴ ἢ ἰδίᾳ τὴν πεποιθῆσιν εἰς τὸν αὐτόν της. . . ὁ κ. Ἀσκούιθ ἔδειξεν ἐξ ἄλλου, ποίου εἴδους ἀνοχὴν προτίθεται νὰ ἐπιδείξῃ, ἐναντι τῆς ομάδος τῶν ἀδαῶν, τοὺς ὁποίους ὤθησεν, ὅπως ἀνέλθουν εἰς τὴν ἐξουσίαν».

Μὲ ἀνάλογον ὕψος ἔγραψαν τὰ «Ἡμερήσια Νέα», τὰ «Ἡμερήσια Χρονικά» καὶ ἡ «Ἐφημερίς τοῦ Οὐεστμίνστερ».

* *

Ὁ ὑπαινιγμὸς τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Κοῦδλιτς, περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἀμερικῆς εἰς διεθνῆς δάνειον, θεωρεῖται ὡς ἐνδεικτικὸς τῶν διαθέσεων τοῦ νέου προέδρου, ὅπως ἀκολουθήσῃ πολιτικὴν ὀλιγώτερον «ἀπομονωτικὴν» τῆς τῶν προκατόχων του.

Ὁ κ. Κοῦδλιτς ἐτόνισεν ὡσαύτως (εἰς τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀβραὰμ Λίνκολν, ὅτι «αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι θὰ ταχθοῦν εἰς τὸ πλευρόν, οἷαδὴποτε ἄλλης Μεγάλῃς Δυνάμεως, ἣτις θὰ ἐπρότεινε λογικὴν συμφωνίαν διὰ τὸν μελλοντικὸν περιορισμὸν τῶν ἐξοπλισμῶν. Ὑπὸ τὰς παρούσας ὁμως συνθήκας ἢ στιγμὴ δὲν φαίνεται κατάλληλος διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοιαύτης συμφωνίας». Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι μία ἐκ τῶν κατηγοριῶν, αἵτινες προσάπτονται ἀπὸ τὰ «Ἡμερήσια Χρονικά», ἐναντίον τοῦ κ. Μὰκ Δόναλτ, εἶναι ὅτι δὲν ἀπήντησεν εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἀμυντικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, τὸ ἐγερεθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Μπάλδουιν, ἐν τῇ πολεμικῇ ἐναντίον τοῦ διαδόχου του ἀγορεύσει του.

* *

Αἱ ἰταλικαὶ ἐκλογαὶ προετοιμάζονται ἢ μᾶλλον—διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ἐκφρασιν τοῦ παρισινοῦ «Κοιτινιὲν»—«μαγειρεύονται», κατὰ τρόπον, ὅστις, ἂν ἀφ' ἐνὸς ἀποδεικνύει ὀλην τὴν ἰκανότητά τοῦ κ. Μουσσολίνι, ἀποδεικνύει ὅμως ἐξ ἄλλου τὴν πράγματι θλιβεράν διὰ μίαν μεγάλην χώραν ἑλλειψιν χαρακτήρος καὶ πολιτικοῦ θάρρους, ἐκ μέρους ἐκείνων, οἵτινες μέχρι τοῦδε τὴν ἐκυβέρνησαν.

Οἱ ἀντίπαλοι τοῦ φασισμού δημοκράται, καὶ φιλελευθεροὶ δημοκράται, (τοὺς σημειῶνω, ὅπως αὐτοκαλοῦνται, μολοντί οἱ ἄλλοι αὐτοί, εἰς τὴν ἰταλικὴν πολιτικὴν ζωὴν, ἔχουν χάσει πρὸ πολλοῦ τὰς σημασίας των), εἶναι πρόθυμοι νὰ κάμουν ἀβαρίαν τῶν ἀρχῶν των, καὶ δὲν ἀποβλέπουν παρὰ εἰς ἕν καὶ μόνον: Πῶς νὰ περιληφθοῦν εἰς τοὺς κυβερνητικοὺς καταλόγους τῶν ὑποψηφίων. Ὁ κ. Βίκτωρ Ἐμμανουήλ Ὁρλάνδο, ὅστις εἶχε δηλώσει πομπωδῶς, ὅτι ἀποσύρεται ὀριστικῶς τῆς πολιτικῆς κοινίστρας, ἔσπευσε νὰ προσφέρῃ γῆν καὶ ὕδωρ εἰς τὸν Φασισμόν, ἀμέσως μόλις ὁ κ. Μουσσολίνι κατεδέχθη νὰ τὸν συμπεριλάβῃ εἰς τοὺς καταλόγους του. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀντιπολίτευσιν, φαίνεται, ὅτι ὁ κ. Μουσσολίνι θὰ «διορίσῃ» τοιαύτην ὑπὸ τὸν κ. Τζιολίτι. Μέχρι τῆς στιγμῆς ὁ μόνος πολιτικὸς, ὅστις δεικνύει δύναμιν χαρακτήρος εἶναι ὁ Πρόεδρος τῆς διαλυθείσης Βουλῆς κ. Δὲ Νικόλα. Ἄγνωστον ὅμως τί θὰ πράξῃ καὶ αὐτὸς αὐριον. Εἶναι τὸσον εὐχάριστον νὰ ἐκλεγῇ τις ἀκόπως ὑπὸ τῆν αἰγίδα τοῦ «φάσιου!» Ἄλλ' ἀκριβῶς ἢ μικρότης τῶν παλαιῶν πολιτικῶν, ἀναδεικνύει ἔτι μᾶλλον τὸ ἀνάστημα τοῦ κ. Μουσσολίνι ὅστις, ἀγνοῶν, οἷονδὴποτε ἐμπόδιον, βαίνει εὐθὺς πρὸς τὸν σκοπὸν του. Καί, ἐφ' ὅσον ὁ ἀπώτερος σκοπὸς τοῦ Δικτάτορος εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως, καὶ ἡ δημιουργία ἀγαθῶν σχέσεων μετὰ τῶν γειτονικῶν Κρατῶν, οὐδένα λόγον ἔχομεν νὰ μὴ εὐχόμεθα, —καὶ διὰ τοῦτο ὀλοφύχως εὐχόμεθα, —τὴν ἐπικράτησιν ἐνὸς πολιτικοῦ ἰσχυροῦ καὶ συνετοῦ, ὅπως ὁ κ. Μουσσολίνι, ὅστις δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι καὶ μετὰ τὴν Ἑλλάδα θὰ θελήσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς ὀριστικὸν φιλικὸν διακανονισμόν, ὅπως ἔπραξεν ἤδη μετὰ τὴν Γκιουγκοσλαβίαν.

B. E. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται πολὺ οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ μας νὰ μᾶς ἐμβάσουν τὴν συνδρομὴν των τοῦ ἀρξαμένου ΤΡΙΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ἢ ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν θέλουν ν' ἀνανεώσουν ταύτην νὰ μᾶς επιστρέψουν τὰ μέχρι τοῦδε σταλέντια τεύχη, διὰ νὰ τοὺς διαγράψωμεν. (Ἐκ τοῦ Λογιστηρίου).

LISEZ

LA TRIBUNE D'ATHÈNES

QUODIDIEN FRANÇAIS DU MATIN

ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ὁ κ. Γεωργακόπουλος ἀνέπτυξεν ἐν τῇ μελέτῃ του: «Ἡ καταπολέμησις τῆς φυματιώσεως, ὡς νόσου τοῦ Λαοῦ», τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν καὶ λαμβάνονται ἀπὸ ὅλα τὰ πεπολιτισμένα Κράτη διὰ τὴν ὑγείαν τῶν πολιτῶν. Τὰ μέτρα γενικῶς ἐξεταζόμενα, βεβαίως πρέπει νὰ ἐφαρμοσθοῦν καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἐδῶ ὅμως ὑπάρχει σήμερον καὶ ἴσως ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν θὰ ὑπάρχῃ τὸ «ἀλλὰ» τῆς οικονομικῆς στενωχωρίας. Δὲν ἔπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι πρέπει ὅλοι νὰ γίνωμεν φθισικοί, διότι καθὼς προοδεύει ἡ φυματιώσις εἰς τὴν χώραν μας, δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ ἔτη ἀνθρωπος ὑγιής.

Ἐνὸς τρόπος, ποῦ μπορεῖ κάλλιστα νὰ σώσῃ τὴν κατάστασιν εἶναι καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργακοπούλου προτεινόμενος, τὸν ὁποῖον ἐνθέρμως, φανταζόμεθα, ὅτι θὰ υἱοθετήσῃ μαζὶ μας κάθε λογικὸς ἀνθρωπος. Δῆλα δὴ νὰ ἐπιβληθῇ διὰ μερικὰ ἔτη ἐν νέον ὑποχρεωτικὸν ταχυδρομικὸν ἔνσημον μικρᾶς ἀξίας, τὸ ὁποῖον ἂς κληθῇ «Ἐνσημον Ὑγείας», αἱ δ' ἐκ τούτου εἰσπράξεις νὰ διατίθενται εἰς τὴν ἴδρυσιν Σανατορίων, λειτουργούντων κατὰ τὰς ἑαυθὲς μεθόδους τῆς Ἐπιστήμης.

Τοῦτο ὅμως δὲν ἀρκεῖ, διότι ἕως ὅτου νὰ σχηματισθῇ τὸ πρῶτον κεφάλαιον θὰ παρέλθῃ ἀρκετὸς χρόνος, πρέπει νὰ παραχωρηθοῦν αἱ εἰσπράξεις τοῦ «Ἐνσημου Ὑγείας» εἰς Ἐταιρίαν, ἢ ὅποια ν' ἀναλάβῃ ἀμέσως τὴν ἴδρυσιν τῶν Σανατορίων τούτων.

Ὅλα ἐδῶ μᾶς φαίνονται βουνά, νομίζομεν ὅμως, ἂν τὴν προτεινομένην διέξοδον ἀπὸ τὸν σοβαρώτατον κίνδυνον, τὸ ὁποῖον ἐπὶ ῥύξῃσαν τὰ δεινὰ τοῦ πολυετοῦς πολέμου, υἱοθετήσῃ ὁ κ. Δοξιάδης, συνεινοσούμενος προηγούμενος καὶ μετὰ τῶν συναδέλφων κ.κ. Τσουδεροῦ καὶ Καναβοῦ, τὸ πρόβλημα τῆς καταπολεμήσεως τῆς «φθίσεως» θὰ τὸ λύσωμεν.— Ἀπὸ τὸν κ. Δοξιάδην περιμένομεν νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ ἐμπράκτως.

ΑΝΑΓΚΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν κατανιὰ τῶν δρόμων ποῦ ἐδημιούργησαν οἱ περιφημοὶ «ἀρμόδιοι» τοὺς ὁποίους κρατεῖ ἀκόμη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τὸ Κράτος, προτείνομεν εἰς τοὺς ἐπιχειρηματίας νὰ δημιουργήσῃσιν συγκοινωνίαν δι' αεροπλάνων.

Οἱ δρόμοι, τὰ πεζοδρόμια, τὰ στενά, ὅλα τέλος πάντων ἀπὸ τὰ ὁποῖα διαβαίνομεν τὴν ἀμαρτωλὴν ζωὴν μας, εἶναι ὄχι ἄθλιοι οὔτε ἐλεεινοὶ ἀλλὰ κάτι τι ἀφάνταστον.

Τώρα ὁ Δήμαρχος φταίει, τὸ Κράτος, μᾶς εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορον! Ἄς ξεδιαλύνουν τὰς διαφορὰς των ἀναμεταξύ των. Ἐκεῖνο ποῦ ἐνδιαφέρει ὅλους τοὺς φορολογουμένους πολίτας εἶναι νὰ μποροῦν νὰ περπατᾶνε λιγάκι,

ἔστω καὶ διὰ νὰ σπεύδουν νὰ πληρῶνουν τοὺς φόρους των εἰς τὸ Ταμεῖον Εἰσπράξεων!

Εἴμεθα οἱ ἀνθρωποὶ τῶν ἀσυλλήπτων σχεδίων, τῶν μεγάλων συμβάσεων, τῶν ἐξαφάλλων εἰς τὰς ἀνορθωτικὰς συζητήσεις, καὶ μ' ὅλα ταῦτα δὲν μποροῦμε νὰ ρίξουμε λίγο χαλίκι στοὺς δρόμους γιὰ νὰ γλυτώσωμε τὰ πόδια μας!

Ἐκεῖνη ἡ μεγαλοπρεπὴς σύμβασις τῆς ἀσφαλτοστρώσεως τῶν ὁδῶν Πατησίων, Κηφισσίας, κλπ. κλπ. ποῦ βόσκει; Δὲν ἔχει χρονικὰ ὄρια; δὲν ζητεῖ εὐθύνας;

Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, κύριε Καναβέ, νὰ πληροφορησώμεν τὸν κοσμάκη! Καὶ ἐπειδὴ ἐσεῖς μόλις ἀνελάβετε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, σὰς ἰκετεύομεν νὰ καταδεχθῇ ἡ ὑπηρεσία τῶν δημοσίων ἔργων νὰ σὰς πληροφορήσῃ καὶ νὰ μᾶς πῆτε!

ΨΥΧΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

Ἐπιπροσέχοντες καὶ ἡμεῖς καὶ χαιρετίζομεν μετὰ χρηστών ἐλπίδων τὴν ἴδρυσιν τῆς ἀρτισυστάτου παρ' ἡμῖν Ἐταιρείας τῶν Ψυχικῶν Ἐρευνῶν. Παρόμοια σωματεία, συγκεντροῦντα ἐν ἑαυτοῖς πᾶσαν ἐπιστημονικὴν κορυφὴν καὶ πᾶν σοβαρὸν ἐρευνητικὸν πνεῦμα, λειτουργοῦσιν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν πανταχοῦ τῆς γῆς. Ἀλλὰ τὸ πλεῖστον τῶν ἐλπίδων ἡμῶν στρέφεται πρὸς τὸ ὅτι ἡ Ἐταιρεία νὰ προσέξῃ πολὺ εἰς τὴν ἐπιλογὴν τῶν μελῶν, αἵτινα θὰ τὴν ἀπαρτίσῃ, ὅστε πᾶσα ἔρευνα καὶ πᾶσα ἐργασία νὰ διενεργῆται ἀπροκαταλήπτως ὑπὸ τὸν μᾶλλον αὐστηρὸν καὶ ἐνδελεχῆ ἐπιστημονικὸν ἑλεγχον. Διότι γνωστὸν τὸ τοῦ Θουκυδίδου: «Ἀταλαίπωρος τοῖς πολλοῖς ἡ ζήτησις τῆς ἀληθείας καὶ ἐπὶ τὰ ἐσόμενα μᾶλλον τρέπονται».

Ὁ «Παντογνώστης» τὰς ἐργασίας τῆς ἀρτισυστάτου Ἐταιρείας θέλει παρακολουθήσει χάριν τοῦ ἀναγνωστικοῦ του κοινῶ δι' εἰδικῶν συνεργατῶν του καὶ διὰ τοῦ κ. Φρ. Πρίντζη, τοῦ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὄσον ὀλίγοι εἰδικῶς ἐγκύφαντος εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἔρευναν τῶν μυστηρίων τῆς ψυχικῆς σφαίρας καὶ ἐν γένει τοῦ πέραν τῆς ζωῆς ἀοράτου κόσμου.

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΙΑΡΚΑΣ

Λίαν προσεχῶς τὸ ἐκδοτικὸν τμήμα τοῦ «Παντογνώστου» θέλει ἐκδώσει εἰς κομψὸν τομίδιον τὰ «Τραγοῦδια τῆς Μιάρκας» τοῦ Ρισπέν, κατ' ἀριστοτεχνικὴν ἔμμετρον μετάφρασιν τοῦ τακτικοῦ συνεργάτου ἡμῶν καὶ ποιητοῦ κ. Ν. Πετιμεζᾶ—Λαύρα.

Γὸ ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ δημοσιεύομενον τραγοῦδι τῆς «Βροχῆς» ἀνήκει εἰς τὴν σειρὰν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος τραγοιδιῶν καὶ φωτεινῶν παράδειγμα μεταφραστικῆς ἐπιδειξίτης, ἐγγιζούσης σχεδὸν τὰ ὄρια καθαρῶς δημοσουργικῆς ἐργασίας.

ΣΚΟΤΕΙΝΑ ΚΑΙ ΦΩΤΕΙΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΟΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΟΡΑΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Πώς και διατι κινείται ή τράπεζα και άλλα σώματα άοράτως.—Σχηματισμός της ύλης και εμφάνις της ζωής.—Φακισμός και πνευματισμός.—Ο θάνατος μεταβολή καταστάσεως.

Ίδωμεν εν τοις προηγουμένοις πώς γίνονται αι επικοινωνία μεταξύ ορατού και άοράτου κόσμου και μεταξύ ανθρώπων και πνευμάτων, δέν διεσαφηνίσαμεν όμως και διά τίνος μέσου άκριβώς κινούνται αι τράπεζαι και τα υλικά εν γένει άγτικείμενα.

Βεβαίως διά των χειρών των πνευμάτων, θα έλεγέ τις προχείρως, είτε πνευματιστής, είτε μη τοιούτος, άφου τα πνεύματα, ως άνέκαθεν άπεικονίζονται και εμφανίζονται έχουσι χείρας, πόδας, στήθος και κεφαλήν, αλλά και αν δέν έχουσι δύνανται στιγμιαίως να λάβωσιν ή να σχηματίσωσι τοιούτους, οτε ως είπομεν, τόσα άλλα πρόχειρα και δυσκολώτερα δύνανται να κατορθώσουν.

Είναι ζήτημα, όπερ θα εξετάσωμεν άμέσως και αναγκαϊότατον συνάμα πριν ή προχωρήσωμεν εις τον σχηματισμόν εκ του άοράτου (του μηδενός νομιζομένου) της ύλης.

Η τράπεζα ως και πών άλλο σώμα υλικόν έσχηματίσθη, ως φανερόν και άναντιρρήτως εκ του άοράτου, δηλ. εκ του μη είναι, εκ του μηδενός, ως συνήθως νομίζεται, ήτοι κατόπιν ένεργείας τινός, της μεσολαβησάσης κινήσεως μετά της αναλόγου δυνάμεως και αριθμού, (ποσότητος) μετά σκέψιν, δηλ. άπόρροϊαν νοητικήν, της κρίσεως, άπαραιτήτου διά την δημιουργίαν παντός φαινομένου.

Και ή άπόδειξις. Εϊδτε ποτε ή δύνασθε να φαντασθήτε ένεργείαν, πρᾶξιν ή φαινόμενόν τι υλικόν, διαρκές ή και περιορισμένον άνευ κινήσεως;

Αδύνατον. Και είναι ποτε δυνατόν να γίνη ή να φαντασθή τις, οτι ή κινήσις αυτή δέν προήλθεν από κάποιαν άρχήν ή αίτιαν εμφανή ή άφανή;

Αδύνατον.

Και είναι επίσης ποτε δυνατόν ή άόρατος αυτή άρχή, βάσις ή άφορμή της κινήσεως και αίτιας να μην έδωκε την κίνησιν κατόπιν σκέψεως και άποφάσεως, άφου και αυτό τό άποτέλεσμα της ένεργείας άποκαλύπτει την πηγην και οτι διά μεμετρημένου και άκριβούς ύπολογισμού της ένεργούσης κινήσεως, δυνάμεως και αριθμού επήλθε τό έπακολουθήσαν φαινόμενον;

Άλλως τε όλα αι εν τῷ σύμπαντι γεγόμενα και ύφιστάμενα κινήσεις ως και τα όρατά φαινόμενα και άποτέλεσματά πάντα εν γένει δέν μάς διακηρύττουσιν, οτι παρήχθησαν κατόπιν βασίμου νοεράς ένεργείας και σκέψεως;

Επικοινωνία διά του ύπνωτισμού. Μεσάζουσα όμιλουσα.

Πᾶς τις έχει νούν, μυελόν λεγόμενον, εκ ου προέρχονται αι κινήσεις και ένεργείαι του. Έλιχειρεί τις τι χωρίς να κρίνη, σκεψθῆ και άποφασίση;

Ταύτα άρκοῦσι, φρονούμεν. Και δη κινείται ή τράπεζα πρὸς τὰ άνω, δεξιά και άριστερά, και πρὸς τὰ κάτω, έπανέρχεται εις την θέσιν της, χωρίς οὔδεις εκ των τεσσάρων περιδραματιζομένων να έχη συναίσθησιν της φορᾶς των κινήσεων τούτων της τράπεζης.

Και την έρωτάτε: — Δύνασθε να μάς ειπήτε τί ώρα είναι; Και ή τράπεζα έγειρομένη σᾶς άπαντᾶ 18άκις διά κύττων του ένός ποδός της. — 18, ήτοι 6η ώρα μι.

Άπορείτε και έρωτάτε πώς γίνεται τούτο; Άπλούστατα, διότι δι' ήμάς μὲν τὰ πάντα φαίνονται δύσκολα και άκατανόητα, διά την φύσιν όμως τὰ πάντα είναι άπλούστατα.

Τό πνεύμα, ως είπομεν άλλοτε, δύνανται να εμφανισθῆ υπό διαφόρους μορφάς και σχήματα, ως είσις δύναται να ένεργήση διαφόρους πράξεις εκ του άφανοῦς χωρίς να έχη μορφήν ανθρώπου ή άλλην τινά. Και βεβαίως τούτο άποδεικνύει οτι δέν είναι αι χείρες και τό σώμα, αϊτινες μόνοι μετακινούσι τὰ άντικείμενα, αλλά ή θέλησις και ή κίνησις, ήτις μεταδίδεται εις ταύτα. Ο άνεμος, οστις εκτελει τόσας πράξεις, έχει χείρας; ως επίσης ο καπνός, ο άτμός κτλ; με την διαφοράν, οτι ενταῦθα έχουσιν έντολήν οὔτοι άλλως να ένεργοῦν, και τό πνεύμα δίδει άτομικήν άπ' ευθείας έντολήν εις την κίνησιν. Η δίδων χείρας εις τὴν τράπεζαν είναι τό αυτό, διότι και διά τῶνδύο μέσων δύνανται εύχερώς να μετακινή ως θέλει οϊονδήποτε άντικείμενον.

Οὔτω τὰ πνεύματα ένεργοῦσιν επί της ύλης. Λιά της σκέψεως και θελήσεώς των μεταδίδουσι διά του ίδιου των ρυθμοῦ πᾶσαν κίνησιν εις έαυτὰ δυνατήν, διότι μη νομίσωμεν, οτι έχουσι και την άπόλυτον κυριότητα του παντός, αλλά σχετικῶς.

Δέον ομοίως να έννοήσωμεν καλῶς και όρισμένως, ως διετυπώσαμεν και προγενεστέρως, οτι άλλο είναι τό περιβάλλον έντός του όποιου εύρισκόμεθα και ζῶμεν έδῶ ήμεϊς και άλλο είναι τό περιβάλλον των πνευμάτων, ένεκα δέ τούτου άρχήθεν είπομεν, οτι πρωτίστως δέον να εξετάσωμεν την ιδιότητα άμφοτέρων των καταστάσεων τούτων, ίνα δυνηθῶμεν να έννοήσωμεν πῶς και διά τίνος μέσου άπολαμβάνονται αι επικοινωνία μεταξύ ορατού και άοράτου κόσμου.

Ο ορατός κόσμος οὔδέν άλλο είναι ή συνέχεια του άοράτου, δηλαδή μία μεταβολή καταστάσεως εκ τούτου προερχόμενη, τουντέστι μία εκδήλωσις και έργασία των εν τῷ κόσμῳ εκείνῳ διαιτωμένων όντων πρὸς τὸν ενταῦθα. Άλλά τούτο μάς άγει εις μίαν φωτεινοτάτην και άποκαλυπτικωτάτην σκέψιν, οτι ο κόσμος οὔτος δέν ύπῆρ-

χεν άλλοτε, ένῷ εκείνος προηγείται ήμῶν. Άφ' ετέρου διδασκόμεθα, οτι άπασα ή εν τῷ σύμπαντι φαινομενική ύλη, δηλαδή όλοι αυτοί οί κόσμοι της δημιουργίας είναι έργον και σκέψις και άπόρροια του εν τῷ άοράτῳ εύρισκομένου μεγάλου παραγότος. Έντεῦθεν δέ συμπεραίνεται, οτι ή σκέψις, δηλ. τό πνεύμα είναι άρχή και βάσις, ήτις δίδει την ώθησιν πρὸς ένεργείαν εκάστου πράγματος και οτι πᾶσα κίνησις και ένεργεία και σχηματισμός ύλης είναι διανοητικῶς, λελογισμένη και μαθηματικῶς εξηκριβωμένη. Έπομένως άποκλείεται τό τυχαίον και συμπτωματικόν και οτι οί κόσμοι δύνανται να κινῶνται μοιραίως και να συγκρούωνται έλλείψει λελογισμένης και άκριβούς ρυθμίσεως και διατηρήσεως. Όστε, συμπεραίνεται, οτι βάσις της κινήσεως, του σχηματισμοῦ και της ύπάρξεως της ύλης και κατ' ακολουθίαν των κόσμων, και άφου μοιραίως κίνησις δέν δύναται να νοηθῆ είναι αὐτός ο άόρατος κόσμος, τὸν όποιον όμοίως άρκοῦντως κατενόησε και περιέγραψε και ο Όμηρος εν ταϊς άφηγήσεσιν αὐτοῦ περὶ της άφορμῆς των έγκοσμίων εν τοις ποικίλοις εξιστορήσεσι των ανθρώπινων παθῶν και εξελίξεως και τὸν όποιον δέν βλέπομεν μὲν, αλλά καλῶς άντιλαμβανόμεθα και εκ του άφανοῦς του όποιου, ως προείπομεν, προέρχεται αὐταποδεικτως πλέον τό εμφανές, δηλαδή εκ της εκείθεν άπορροούσης κινήσεως, δυνάμεως και αριθμοῦ. Συνεπῶς τὰ πάντα εις τὸν ορατὸν τούτον κόσμον έχουσιν όρισμένην και λελογισμένην κίνησιν, δύναμιν και διάρκειαν και οὔχι συμπτωματικὴν και άλογον.

Η άποκάλυψις της φυσικωτάτης ταύτης εξηγήσεως του σχηματισμοῦ και της προαγωγῆς της ύλης μάς άγει εις την περαιτέρω και' ακολουθίαν κατανόησιν της εμφάνισεως της ζωῆς. Μολονότι δέ εις ιδιαίτερον κεφάλαιον θα όμιλήσωμεν περὶ του σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος, εν τούτοις έπειδή παρίσταται και νῦν εύθετος περίστασις, αναγκάζόμεθα να δηλώσωμεν, οτι άφου ως άπεδείχθη ή κίνησις μετά της δυνάμεως και διαρκείας ή ποσότητος έπιφέρει θερμότητα, φῶς, άτμόν και ύδωρ, έπεται, οτι άφου είναι ταῦτα ή βάσις της ζωῆς, δέν είναι δύσκολον ν' άποδείξωμεν πῶς αυτή εμφανίζεται, προάγεται και ύπάρχει.

Δέον ενταῦθα να παρατηρήσωμεν πρὸς καλύτεραν κατανόησιν του ζητήματος, οτι ή κίνησις είναι αυτή ή σκέψις, οτι δύναμις είναι αυτή ή θέλησις και αριθμός είναι αυτή ή επιθυμία, ήτοι άπόλαυσις, οὔτως ώστε τὰ στοιχεϊα μάς ένεργείας προέρχονται εκ της εμφανοῦς ή άφανοῦς πηγῆς ή πνεύματος όπερ εν έαυτῷ περιέχει τό τρισύνθετον.

Εάν επιμελῶς παρατηρήσωμεν και εξετάσωμεν, τὰ ξερά' και άνδρα εκείνα έδάφη και διαμερίσματα, εις τὰ τό όποια κατά πρώτον ήθελε παρουσιασθῆ ύδωρ εκ βρο-

χῆς; ή τεχνικῶς μετ' όλίγον θα ίδωμεν εμφανιζομένην την ζωῆν εκ της αϊφνηδίου ανακύψεως μικροβίων σκωλήκων κτλ. Εάν επίσης εξετάσωμεν μέρος τι ένθα ύπάρχει ύδωρ εν άποσυνθέσει πεπαιτωμένον εκ βροχῆς, λίμνης ή όχετου θα ίδωμεν επίσης οτι βαθμηδόν σχηματίζονται τέλματα και κατόπιν φυτώρια μαλάκια και βατράχια, ένῷ πριν οὔδῶλος ύπήρχον ταυτα. Θα παρατηρήσατε ένίστε επίσης μετά βροχῆν ή και ταυτοχρόνως πίπτοντα επί του έδάφους έντελῶς νεογεννητα ζώφια, βατραχίδια, άκρίδες, χελωνίδια και τό ταυτα. Δέν ύπάρχει άμφιβολία οτι έσχηματίσθησαν ή έγεννήθησαν εν όρισμένην άτμοσφαιρικῆ καταστάσει και καταλλήλῳ θερμο-ύγραμετρικῆ προαγωγῆ αὐτῆς διά μέσου ήλεκτροθερμαντικῆς έπιβολῆς μεταξύ των εν τοις νέφεσιν εύρισκομένων στοιχείων τούτων και οὔχι ως μέχοι τούδε ένομιζέτο, οτι τὰ νέφη δίκην πολυγέφων και πολυπόδων μεγαθηρίων προσλαμβάνουν ταῦτα εκ του έδάφους και μάς τὰ σερβίρουν ως εν πινακίδι είτε εις τους έξώστας και τὰς αυλὰς ήμῶν, χωρίς να ύπάρχη όμοιον προηγούμενον φαινόμενον παρουσίας

Ο πνευματισμός εν τη αρχαιότητα.—Εμφάνις πνεύματος κατ' όναρ.—Θεραπεία εν τῷ Άσκληπείῳ.

τοιούτου πλήθους ζώφίων επί της γῆς προ της καταπτώσεως βροχῆς. Άλλά και πλείστα άλλα φυσικά φαινόμενα και φυσιολογικά πορίσματα επιβεβαιούσι τούτο.

Όστε ο άόρατος κόσμος ή ο κόσμος των πνευμάτων εύρισκονται φυσικώτατα πλησίον ήμῶν άνευ άμφιβολίας και οὔδεμιᾶς αντιρρήσεως. Οὔ μόνον εύρισκόμεθα πλησίον, αλλά έντός του αὐτοῦ κόσμου, διαιτώμεθα, ύπάρχομεν και ζῶμεν. Είμεθα έντελῶς εις τό αὐτό επίπεδον, με την διαφοράν, οτι διά του όφθαλμοῦ μας δέν δύναμεθα να ορώμεν τὰ άόρατα, αλλά βαθμηδόν διά της παρατηρήσεως και άσκήσεως καθιστάμεθα ίκανοί και κύριοι της καταστάσεως.

Είπομεν χρόνος και διάστημα εις τὸν πνευματικόν κόσμον δέν λογίζονται ως άπαραίτητα στοιχεϊα ύπάρξεως και ύπολογισμοῦ ζωῆς και άσχολίας, διότι ως φαίνεται εκεί μέγα και ελάχιστον, έγγύς και μακράν, νῦν και μετά παρόν και πεπερασμένον δέν ύφίστανται. Άφου γέ τοιοῦτος είναι ο κόσμος αὐτός ως φαντασθῆ έκαστος την ιδιότητα της καταστάσεως ταύτης. Άπόλυτος γαλήνη άνεξαρτησία και πνευματισμός, άπανταχοῦ τό είναι και άπεριόριστος ή όρασις, διάρκεια και κατάληψις, σχῆμα και μορφή αὐτόβουλος αλλά και έντός των όρίων του λελογισμένου, άγάπη, όμόνοια, και ίσότης ίεραρχική μεταξύ των πνευμάτων, κρότοι, θόρυβοι και άνησυχία άγνωστοι και άσχετοι πρὸς την φυσικὴν ιδιότητα τούτων, άπασχόλησις δέ αὐτῶν εις τὰ περαιτέρω της κοσμικῆς μας καταστάσεως τὰς άγνωστούς και μυστηριώδεις εξελίξεις της δημιουργίας του σύμπαντος ὧν αι άφάνταστοι κινήσεις μεγαλοπρεπεϊς και θαυμάσιαι μοναί και διατριβαί των άνωτέρων όντων άπασχολούσι τους βαθμηδόν προαγομένους εκ των κατωτέρω πρὸς τὰς άνωτέρας βαθμίδας. Και οὔτως ο άνθρω-

πος προάγεται εις την φυσικήν αὐτοῦ ιδιότητα, ἐξ ἧς προήλθεν. Καί τοιούτον, ὡς εἰκὸς ἔδει νὰ εἶναι φυσικῶς τὸ διάβημα τῆς ἐκ τῆς ἀνατάτης σοφίας προελεύσεως ὄντων ὁμοιοτύπων ἐκ τῆς σκέψεως καὶ βουλήσεως.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων καὶ γνωρίζοντες ὀλίγον καὶ ὡς ἔγγιστα τὰ περιβάλλοντα ἀμφοτέρων τῶν κόσμων, ὄρατοῦ καὶ ἀοράτου, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἐπικοινωνία, συνάφεια καὶ συνεννόησις εἶναι ὄχι μόνον δυνατὴ, ἀλλὰ καὶ εὐχερῆς σχετικῶς μὲ τὴν κατάστασιν, ὑπὸ διαφόρους τύπους καὶ μορφάς.

Ἦδη δυνάμεθα ν' ἀποδεχθῶμεν ἀσφαλῶς ὅτι οἱ ἀπερχόμενοι τοῦ κόσμου τούτου συγγενεῖς ἡμῶν καὶ φίλοι, δὲν εὐρίσκονται μακρὰν ἡμῶν, διότι οὐσιαστικῶς δὲν ἀπομακρύνονται ἀφοῦ οὔτε χρόνος, οὔτε ἀπόστασις ὑπάρχει ὡς εἶπομεν δι' αὐτά, ἵνα ἀπ'χωσιν ἡμῶν. Καὶ ποῦ νὰ παρευθῶσιν; ὅτε τὸ διάστημα εἶναι ἰδικόν των καὶ τοιοῦτον δι' αὐτὰ κυριολεκτικῶς δὲν ὑφίσταται καὶ ἀφοῦ δύνανται ἐν ἀκαρεῖ πανταχόσε νὰ μεταβαίνωσιν;

Ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ὑλικῶ εὐρισκόμεθα ἐνταῦθα ἀφοῦ πρὸ χιλιάδων καὶ ἑκατομμυρίων ἐτῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς συστάσεως τοῦ πλανήτου μας καὶ τῶν ἄλλων κόσμων, ἅπανα ἡ οἰκουμένη ἔκτοτε ἐλάμβανε τὰ στοιχεῖα τοῦ σχηματισμοῦ τῆς καὶ ἔτι καὶ νῦν ἐξακολουθεῖ νὰ συντελεῖται κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς θείας βουλήσεως.

Τοιούτου ὄθεν ὑπάρχοντος τὴν σήμερον τοῦ τε ὄρατοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου κόσμου καὶ ἐπομένως τῆς ιδιότητος καὶ καταστάσεως αὐτῶν αἱ ἐπικλήσεις ἡμῶν καὶ ἐπιθυμίας εἰσακούονται ἀμέσως διότι τὰ πνεύματα ἀντιλαμβάνονται καὶ προσέρχονται αὐθωρεῖ, ὁπόταν ἰδίως αἱ βλέψεις μας δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰ πνευματικὰ καὶ φυσικὰ καθεστῶτα.

Ἦδη δὲ ἀφοῦ ἀποδεχθῶμεν τὸ ἐνιαῖον τοῦτο περιβάλλον ἡμῶν καὶ τῶν πνευμάτων εὐχερῶς θὰ ἐννοήσωμεν τὴν φυσικὴν ιδιότητα ἡμῶν καὶ αὐτῶν, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ θέματος μας ἐδηλώσαμεν.

Ὁ ἀόρατος λοιπὸν κόσμος κεῖται πρὸ ἡμῶν, ἐν αὐτῷ ὑπάρχωμεν καὶ ζῶμεν, ἀλλὰ μὲ διάφορον φαινομενικὴν περιβολὴν μετὰ τῶν πνευμάτων, χωρὶς οὐσιαστικῶς νὰ ἀντιλαμβανώμεθα αὐτῶν. Ἐπομένως ὕλη καὶ αἶθλον, δηλ. ὄρατὸν καὶ ἀόρατον εἶναι σῶμα συναφές ὑπὸ διάφορον ιδιότητα, ἄνευ ἀρχῆς καὶ τέλους, καθόσον τὸ μὴ δυνάμενον νὰ ὑπολογίσῃ τὴν ἀρχὴν, φυσικῶς δὲν δύναται οὔτε τὸ τέλος του νὰ ρυθμίσῃ, ὡς ὁ πολὺς Πυθαγόρας παρέβαλε τὴν πνευματικὴν ὑπόστασιν πρὸς τὴν ἄνευ ἀρχῆς καὶ τέλους ἀριθμησιν, καὶ ἡ τηλεσκοπικὴ καὶ μικρο-

Μετακίνησις ἀντικειμένων.—Μαγνήτης αἰωρούμενος ἐξ ἀποστάσεως. (ἐκ τοῦ φυσικοῦ).

σκοπικὴ ἐπισκόπησις πρὸς τὸ ἀπεριόριστον μέγα καὶ ἐλάχιστον.

Ὁ θάνατος ἐπομένως δὲν εἶναι ἀπόλεια, οὐδέ τι ἀνεπινόητον, ὡς κοινῶς νομίζεται, ἀλλ' ἀπλῆ φυσικὴ μεταβολὴ ἀνθρωπίνης καταστάσεως, καθόσον, ὡς ἐν παντὶ παρατηρεῖται, ὅλα τὰ ἐγκόσμια ὑποκείνται εἰς μεταρροπίας, ἐνῶ ἡ πνευματικὴ ιδιότης διατελεῖ ἀμείωτος μὲν κοσμικῶς, ἀλλ' ἐπίκτητος ἠθικῶς, δι' ὅπερ ἐκλήθη ὁ ὄρατος καὶ ἀόρατος κόσμος καὶ ὕλικός καὶ ἠθικός κόσμος.

Διὰ τοῦ θανάτου λοιπὸν δὲν ἀποξενούμεθα, οὔτε στερούμεθα τῆς συνεχείας τῆς ζωῆς μας ἐν τῷ ἀοράτῳ κόσμῳ, ἀλλ' ἀπλῶς ἀπαλασσόμεθα τῆς κοσμικῆς μας προσωρινῆς καταστάσεως, ἣν οἱ γονεῖς μᾶς ἔδωκαν, καὶ ἀμέσως μόλις τὴν τελευταίαν ἐκπλοὴν ἀφήσωμεν ἡ ψυχὴ μας ἀπαλασσομένη τῶν γῆινων δεσμῶν, ἐλευθεροῦται καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, ἄνευ κόπου καὶ ὁδοιπορίας, ἀλλὰ δίκην ἀναπετασσομένου παραπετάσματος εἰσέρχεται εἰς τὴν ἠθικὴν ζωὴν, ἐνθα, ὡς νομίζεται, ἀλλὰ καὶ βεβαιοῦται, ὀδηγεῖται εἰς τὰ περαιτέρω καθήκοντά της.

Τό γε νῦν ἔχον, οὔτε ἡμεῖς ὀρῶμεν τὰ πνεύματα, οὔτε ταῦτα ἡμᾶς, ἔνεκα τῶν ὑφισταμένων φυσικῶν δεσμῶν, ἀπαιτοῦνται δὲ εἰδικαὶ περιπτώσεις καὶ συνθήκαι ἰδίως φυσικαὶ διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ τοῦτο, ὡς ἀποδείκνυται διὰ τῶν πνευματιστικῶν πειραμάτων, ὡς εἶπομεν ἥδη.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐξηγήσωμεν νῦν, πῶς ἐμφανίζεται ἡ ζωὴ παρ' ἡμῖν ἐνταῦθα.

Ὡς γνωστὸν πλέον καὶ ἐκ τῆς φυσικῆς ἢ ζωῆς ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας παρουσιάζεται κανονικῶς καὶ ἀνεξαιρέτως εἰς πάσας τὰς φυσικὰς περιπτώσεις, δηλ. ὁσάκις αὐτὴ αὕτη ἢ φύσις τῶν πραγμάτων τὸ καλέσῃ, διότι οὕτως ἀνεκάθεν ἔχει ὀρισθῆ, καὶ παρουσιάζεται οὐ μόνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀναγκαστικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ζώοις, καὶ τοῖς φυτοῖς καὶ δένδροις, καὶ ὅπουδήποτε ὑπάρχει κίνησις σκόπιμος καὶ ἀναγκαῖα, διότι ἡ ζωὴ οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ὡς εἶπομεν, ἢ σκόπιμος δρῶσις, δηλ. ἡ κινήτῃ ὑπαρξίς τῶν ὀργανικῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἄλλοτε ἐνομιζέτο, ὅτι μόνον ὁ ἄνθρωπος ἔχει ψυχὴν, ἐπομένως λογικὴν, τὰ δὲ ζῶα ἐνστικτον, δηλ. ἄλογον καὶ ἄκριτον ὑπαρξιν καὶ κίνησιν, τὰ δὲ φυτὰ, δένδρα κτλ. ἀπλοῦν μοιραῖον ἀδιάκριτον ὑπαρξιν καὶ κίνησιν, ἐξαρτωμένην ἀπὸ πάσης περὶ ἐπερχομένης βίαιας διαστολῆς κτλ., ἀλλ' ἀφ' ὅτου ἐμελετήθησαν πάντα ταῦτα καὶ ἐξητάσθη ἐπισταμένως ἡ ζωὴ καὶ κρίσις παρὰ τοῖς

ζῶις καὶ φυτοῖς, ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ συνήθης κίνησις, δύναμις καὶ ἀριθμὸς ὑφίσταται ἐν σχετικῷ βαθμῷ καὶ παρὰ τοῦτοις, καὶ ὅτι ἡ κρίσις, δηλ. ὁ νοῦς, χαρακτὴρ καὶ ιδιότης τῆς ζωῆς ἐνυπάρχει καὶ ἐν τοῖς ζώοις καὶ φυτοῖς, καὶ ἀφοῦ παρατηρήθη ἐπανειλημμένως, ὅτι σχετικὴν μὲ τὴν διέσκεπην των κρίσιν ἔχουν πλέον ἢ ἥττον οἱ πίθηκοι, οἱ κῦνες, αἱ γαλαῖ, οἱ ἵπποι, οἱ ἐλέφαντες, ψιττακοί, κόρακες, ὡς καὶ τὰ φυτὰ, οἶον ἡ ροδέα, τὸ ἡλιοτρόπιον, ἡ κυπάρισσος, ἡ δάφνη κτλ., τινὰ τῶν ὁποίων κλίνουσι ἢ ρέουσι εἰς ἐκδήλωσιν χαρᾶς ἢ λύπης ἢ ἀλλάσσουν χρῶμα. Κατὰ συνέπειαν, ὅπου κίνησις καὶ ἐκεῖ νοῦς, καθόσον, ὡς προείπομεν, ἡ κίνησις εἶναι ὁ νοῦς, τὸ πᾶν. Ἐρχόμεθα ἥδη εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦ θέματος τούτου, ὅτι εἰς μοναδικὸς καὶ συνεχῆς ὁ κόσμος ὅλος, ἀπαρτιζόμενος ἀπὸ τὴν ὄρατὴν καὶ ἀόρατον φύσιν, καὶ ὅτι ἐν ἀπόπτῳ ἀποτελεῖ ἄνευ διαστήματος μίαν καὶ μόνην σκηνογραφίαν καὶ οἰκογένειαν. Ἐπομένως τὸ νομιζόμενον, ὅτι ἐνταῦθα μόνον ὁ ἄνθρωπος ὑπάρχει, τὰ δὲ πνεύματα καὶ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν διατιθῶνται εἰς ἀνώτερα καὶ ὑψηλότερα διαμερίσματα, ἀπρόσιτα καὶ ἀπώτερα μέρη, ἀγνωστοὺς μονὰς ἢ μεζζονας σφαιράς κτλ., εἶναι πλάνη ἀνθρωπίνῃ ἀνάλογος τῶν μέσων καὶ τῆς προόδου αὐτῆς.

Φαντασθῶμεν μετὰ τὰ ἀνωτέρω τὸ Σύμπαν, ὡς ἥδη παρίσταται καὶ θαυμάσωμεν τὴν σοφίαν τοῦ Δημιουργοῦ, ἥτις, ἐφ' ὅσον ἀποκαλύπτονται αἱ πτυχαὶ τοῦ ἀγνώστου, κατὰ τοσοῦτον μᾶς ἐμφανίζεται βρασιμώτερον καὶ ὀραιότερον ἡ ἀλήθεια τῆς συνεχοῦς ζωῆς.

ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

Η ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΤΩΝ ΓΕΝΟΒΕΖΩΝ

Εἰς τὸν κ. Οὐίλλιαμ Μίλλερ

Θὰ εἶναι λυπηρὸν δι' ἡμᾶς τοὺς Ἑλληνας ἱστοριοδίφας, πολῦτιμς φίλε, ἂν δὲν θὰ παρατείνετε τὴν ἐνταῦθα ἐρευνητικὴν δισμονήν σας, μέχρις ὅτου κρημισθῇ ἡ θρυλικὴ «Παλαιὰ Στρατώνα» καὶ λέγων αὐτὸ σὰς κραιῶ ἐνταῦθα, ἰσοβίως, ἀλλὰ καὶ αἰωνοβίως· διότι ἡ «Παλαιὰ Στρατώνα», ἀφοῦ τὴν ἐγλύττωσε μὲ τὴν Ἐπανάστασιν, δὲν ἔχει πλέον παρενοχλήσεως φόβον.

Θὰ ἐπεθύμουν δὲ τὸ κρημισμὰ της καὶ τὴν διατήρησιν, κατὰ ἱστορικὴν καὶ σχετικὴν καλλιτεχνικὴν ἀνάγκην μόνον τοῦ περικλειομένου Ὀθωμανικοῦ Διοικητηρίου ὡς μέχρι κόρον τὸ σχετικὸν μικροζήτημα ἀνεπτύχθη ἄλλοτε διὰ τῆς «Ἐστίας» —λόγω τῶν ἐπιζομένων βυζαντινῶν ἀλλὰ καὶ φραγκικῶν ἐδρημάτων.

Τὴν πεποιθήσιν μου, ὅτι ὁ μεταξὺ τῆς Μεγάλης Παναγίας καὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν Ταξιαρχῶν, καὶ κυρίως ὅπου ἡ «Παλαιὰ Στρατώνα», χῶρος, κειρωκίτο ἀπὸ Γενοβέζους, οἱ ὅποιοι ἐπαρκῶς καὶ δραστικῶς ἀντεπροσωπεύοντο ἐν Ἀθήναις, τὴν στηρίζω εἰς δύο τινὰ.

Πρῶτον εἰς τὴν πολυθρόνητον τοιχογραφίαν τοῦ Ἁγίου Ἡλία καὶ δευτέρον εἰς τὸν ἐκεῖ που οἶκον (Ἀρχοντικόν) τοῦ Γενοβεζοφουῶς Ἀθηναίου Ρίτου.

Τὰ τῆς τοιχογραφίας ἐξέθηκα ἐν Διαλέξει, συνώψισα ἐν ταῖς «Παλαιαῖς Ἀθήναις» μου, καὶ τέλος, ἐπὶ τῇ βάσει συμπληρωματικῶν ἐρευνῶν ἐν πολλοῖς μεταβιβλημένα, τὰ ἐνέπνευσα ἐν ταῖς «Μελέταις καὶ ἐρευναῖς» μου (τευχ. Α').

Καὶ ἡ μὲν τοιχογραφία ἀπεδείχθη διὰ τῆς τεχνοκριτικῆς ἐρευνῆς, τῆς ὁποίας τὰ ἀποδεικτικὰ κείμενα καταχωρίζω εἰς τὸ ἀνωτέρω τεῦχος, ὅτι εἶνε ἀσφαλῶς τῶν ἐν Ἀθήναις Φλωρεντικῶν χρόνων, τὸ ἕτερον δὲ τῶν ἐν τῇ τοιχογραφίᾳ οἰκοσήμεων, τὸ ζατρίκιον, ὅπερ διὰ σειρᾶς σκέψεων, ὑποστηρίζομένων ὑπὸ τῶν δορυφοροῦντων αὐτὸ γοτιτικῶν στοιχείων τοῦ ἀλφαβήτου καὶ τοῦ συγχρόνου ἀκιδιογραφηματος ἐπὶ κίονος τοῦ Θησειοῦ, κατεχόρῳσα εἰς τοὺς εὐγενοῦς καταγωγῆς Γενοβέζους Σπίρολας, τῶν ὁποίων ἡ κουνελικὴ εὐτεκνία ἐπεξέτεινε καὶ κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν τὰς διακλαδώσεις τῶν τριβῶν της καὶ δὴ ἐν Χίῳ καὶ ἐν Ἀθήναις.

Ἄλλὰ τὴν ὑπαρξιν τῶν Σπίρολα καὶ ἐν Ἀθήναις μετὰ σχετικῆς ἀκμῆς των—πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξαιρετικῶς τιμᾷ τὴν παλαιὰν αὐτῆν οἰκογένειαν τῶν ἀδελφῶν Τιαλῶν—στηρίζω μὲν εἰς τὸν συνδυασμὸν τοῦ ζατρίκιου, ὡς ἐμφανίζεται εἰδικῶς τοῦτο κατὰ τε τὸ χρῶμα, τὴν διεύθυνσιν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν σειρῶν, μετὰ τοῦ στοιχείου τοῦ ἐπωνύμου S τοῦ δεξιῷ τῷ θεωμένῳ νεύοντος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν τοῦ λατινομαθοῦς Σπίρολα χεῖρα, ἥτις ἐκκληροδότησεν εἰς ἡμᾶς μίαν τόσον ὀραίαν καὶ ἱστορικῶς σημαντικὴν ἐπιγραφὴν, τῆς 20 Ἰανουαρίου 1453, περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐπιτοπισμοῦ του, εἰς κίονα τοῦ Θησειοῦ.

Καὶ αὐτὴν ὁ Κοργάδος Σπίρολας δὲν ἤλθεν ἀπλῶς καὶ μόνον εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπισκεφθεὶς καὶ τὸ Θησεῖον, (venit), δὲν ἐπέρασεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας (transist), ἀλλ' ἔζησε. Καὶ ταύτην τὴν ἐννοίαν ἔχει κυρίως ἐδῶ τὸ *Hic fuit* (ὁ τῆρξε) τὸ ἀντιτιθέμενον τόσον συγκινητικῶς πρὸς τὸ *jacet* τῶν τάφων, τὸ δηλωτικὸν διαρκεστέρως προφανῶς διαμονῆς.

Ἐάν τις, θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀντοχὴν τοῦ σουγιά του, ἔξηγε τὴν ἐπιγραφὴν, καὶ ἂν ὁ ἀέλιμησιος Κανταζόγλου δὲν περιέσωζε τὴν τοιχογραφίαν, τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι, ἀπηλλάσσοτο ἡ ἐρευνα προσθέτου ἀπασχολήσεως.

Ἄλλὰ διατὶ ἀπὸ τὸ ζατρίκιον λείπει ἡ καθέτως ἐμπεπηγμένη σπίνα;

Αὐτὴν εἰς κάποιον οἰκόσημον τὴν ἔχομεν ἰδεῖ εἰκονιζομένην ἐν σχήματι καλλιτεχνικῆς ἀκάνθης, ὡς ἀναπτύσσομεν ὅμως καὶ εἰς τὰ σημειώματα τῶν Ἐρευνῶν ἡμῶν, πρόκειται περὶ κάνουλας βαρελιοῦ (*spina di botte*).

Καὶ δὲν εἶναι ἀφνὲς τὸ σύμβολον; εἰσδύει διὰ τῆς βίας ἡ κάνουλα αὕτη, ἐγκαθίσταται ἀσφαλέστατα καὶ κατοπιν παρέχει διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Βάκχου δύναμιν καὶ ἰδίως εὐδθυμίαν.

Ὁ ζωγράφος ὅμως τῆς τοιχογραφίας, προκειμένου περὶ οἰκοσήμεον παρὰ τὴν Παναγίαν τοποθετουμένου, ἐθεώρησεν ἀσεβές, ὡς ὑποδεικνύομεν ἐν ταῖς Ἐρευναῖς ἡμῶν, τὸ νὰ τοποθετήσῃ πῖρον βαρελιοῦ. Οὕτως

ώνομάζετο ἐν Ἀθήναις ἡ κάουλα.

Ἡ εὐχερής δὲ εἰς ἀντίληψιν σχετικὴ κακοήθεια εἶναι διεθνής· οὕτω ἀκούεται ἀκόμη καὶ τῶρα τραγοῦδι Ἰταλικόν, λαϊκόν, γνωστὸν καὶ ἐν Κερκύρα, τὸ ὁποῖον περιέσωσε φιλόστοργος φίλος ἡμῶν.

Οἱ πρότεροι οἵχοι του, δυνάμενοι νὰ ἀνακοινωθῶσι, καὶ ὡς ἐκ τοῦ ξενοφώνου αὐτῶν, ἔχουσι ὡς ἑξῆς:

«... La me diga siora Betta
come va la masteletta
che g' ha messo quel spinello ...»

Ἀναλόγως, ὡς ὑποδεικνύομεν ἐν ταῖς Ἐρευναῖς ἡμῶν, θὰ ἐσκέφθη ὁ τοιχογράφος καὶ διὰ τὸν Λέοντα, τὸ ἕτερον οἰκόσημον στέγας αὐτῶν τιμητικῶς πρὸς τὴν Ἀειπάρθενον, χειρονομία του, ἡ ὁποία συμβιβάζει πρὸς τοὺς ἄλλοι· καὶ τὴν ῥιζικὴν ὡς πρὸς αὐτὸ διαφωνίαν τῶν παρ' ἡμῶν κραίστων ἀγαλιωτῶν κ. κ. Γεωργίου Ε. Τυπάλδου καὶ Ἀλεξάνδρου Α. Μερκάτη.

Ἀλλὰ δὲν ἀπέμειναν ἀρῶ γε καὶ μετὰ τὴν φραγκοκρατίαν ἀπόγονα τῶν Ῥίσιων καὶ Σπινόλων ἐν Ἀθήναις;

Ἄ ὡς πρὸς τοὺς Ῥίσιους.

Ἀυτοὺς εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀνὰ τοὺς Τουρκοκρατοῦμένους αἰῶνας, θὰ τοὺς εὐρήτε καὶ Ῥίσιους. Ἀυτὸ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ παρὰδοξα τοῦ τοπικοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος, τὸ κτὶ τὸ κάμνει τ σ ι, ἐνῶ ἐξ ἄλλου τὸ τ σ ι τὸ κάμνει κ ι π.χ. τὰ νερανισάκια τὰ κάμνει νεραγκάισα, τὰ κορισάκια κορικάισα καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς· ἰδοὺ καὶ ἐμμέτρως

Κορικάισα τοῦ τσαίρου σας
σουμαζώξετε τὸ νοῦ σας

Ἐξ ἄλλου, ὡς γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν ἀνδρῶν τῆς Πυκνός, μετήλλασον τῶν συμφῶνων τὴν θέσιν καὶ τὰ ἀντήλασσον ἄλλοτε μετ' ἄλλων. Τοῦτο δὲ συνέβη καὶ εἰς τὸν Ῥίσιον—Ῥίσιον.

Εἶναι αὕτη οἰκογένεια δράσεως καὶ φιλοπατρίας. Ἀὲν ἔχομεν ἐνταῦθα χώρον νὰ ἀναπτύξωμεν τὰ κατ' αὐτήν, ἀπαντήσαν κατὰ τοὺς αἰῶνας τῆς Τουρκοκρατίας, ἀγωνισθεῖσαν κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ἀντιπροσωπευομένην δὲ διὰ τοῦ ἐξ αὐτῶν Σπυρίδωνος Ρίσιου καλεῖ τὴν Δημογεροντίαν Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ λίαν ἀνώμαλον ἔτος 1818 ἐξ αἰτίας ὑφ' ὅπως τοῦ Μαύρου τῶν Ἀθηνῶν (Βοεβόδα).

Ἀπαντῶμεν ἐκ τῶν Ῥίσιων ἰνὰ, τὸ ὁποῖον κυρίως χορηγοῦμεν εἰς ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου— ὑπογράφοντα ὡς μάρτυρα εἰς συμβόλαιον γειτονικῆς του κατὰ τὴν Πύλῃν τῆς ἀγορᾶς προικοδοτουμένης οἰκίας.

Οἱ Ρίσιοι ἦσαν γνωστοὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ὡς Γενοβέζοι ὅπως οἱ Βλαστοὶ ὡς Ὀλλανδέζοι καὶ οἱ Βενετοῖοι· Βενεταὶ κυρίως, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τινὲς ἀκόμη, ὡς Βενετοῖοι παρωνυμοῦντο. Εἰς τοὺς Βλαστοὺς μάλιστα τὸ παρωνύμιον κατεκάλυψε τὸ ἐπώνυμον.

Ἀλλὰ τί νὰ ἀπέγιναν οἱ Σπινόλοι τῶν Ἀθηνῶν;

Νὰ ἐξέλιπον ἄνα ἐμφανισθέντων τῶν Τούρκων, δὲν τὸ ποιεῦομεν.

Καὶ ὑπάρχει μὲν ἀνὰ τὴν Τουρκοκρατίαν τοῦ Στίμολα ἡ οἰκογένεια, ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν τὴν ἐπικρατοῦσαν, ὡς εἶδομεν, ἐναλλαγὴν τῶν συμφῶνων εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν ἰδίωμα,

δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποστηρίξωμεν τοῦτο. Ὡς πιθανώτερον δύναται νὰ διχθῆ τις, ὅτι ἐπῆλθε κατὰ τὸ ἀπώτερον παρελθὸν μεταρρασις τῆς σ π ι ν α σ εἰς π ι ρ ο ν καὶ ὅτι οἱ Πίροι τῶν Ἀθηνῶν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποβάλωσιν εὐλαβῶς εἰς τὸ λαμπρὸν τμήμα τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας τὰς σχετικὰς πατέντας των, ἀν ἡ γρηῃ προμάμμη των δὲν ἀντικατέστησε δι' αὐτῶν σπασμένα τζάμια, ὡς συνέβη εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν Καρέτταν, περὶ ἧς ὁμιλήσαμεν εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν Ἀρχαιολογικὸν ἡμῶν.

Ἄλλοι δὲ εἶναι οἱ Ἀθηναῖοι Ποῦροι (ἐκ τοῦ ποῦρος τὸ καὶ βέρος καὶ ὄχι ἐκ τοῦ πούρου σιγάρου) φέρεται δὲ καὶ τὸ ἐπώνυμον Πουρίκης— Καὶ ἄλλοι πάλιν οἱ Πύρροι, ὅπως, ὁ πολὺς Θεσσαλὸς Διονύσιος ὁ Πύρρος (Ποῦρος δὰ θάῃτο καὶ αὐτὸς ἀρχικῶς)· ἐπίσης ἄλλοι εἶναι καὶ οἱ Θηβαϊκὴν ἀπήχησιν ἔχοντες Πυρῆδες.

Ἀὲν πρέπει ἐν τούτοις νὰ λησμονηθῆ παρ' ὅλα ταῦτα, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον Ἱστορικῶς ἡμᾶς δὲν εἶναι οἱ Ῥίσιοι καὶ οἱ Σπινόλοι ἢ καὶ εἰ τις ἄλλος ζαιρικιοφόρος ἀριστοκράτης, ἀλλὰ ὁ τόπος τῆς ἐγκαταστάσεως κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἐν Ἀθήναις τῶν Γενοβέζων, ἐπισήμου ἐγκαταστάσεως μάλιστα καὶ προνομιοῦχου.

Ἡ ὑπαρξίς ἐν Ἀθήναις καὶ προξένου αὐτῶν, ἀλλὰ κυρίως ὁ περὶ ἐπικρατήσεως ἐμπορικῆς ἀγῶν αὐτῶν μετὰ τῶν Βενετῶν, εἶναι ἄξιος λεπτομεροῦς ἐπισκοπήσεως, χωρὶς νὰ λησμονηθῆ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἐδλορημένων αὐτῶν Γενοβέζων ἀρπαγὴ τόσων ἀρχαίων μαρμάρων ἐξ Ἀθηνῶν.

Τὰ σύντομα σχετικῶς ταῦτα ἐθεωρήσαμεν κατὰ τὸν ἡμῶν νὰ γράφωμεν, τῶν ἐν τῷ σχετικῷ τεύχει τῶν ἐρευνῶν ἡμῶν σημειωμάτων συνοπτικῶν καὶ δυσχερῶσιν ὁποσοδήποτε ὄντων, προκειμένου περὶ τοῦ ὀριωτέρου καὶ βεβαιότερου ἀπομειναρίου τῆς ἐν Ἀθήναις φραγκοκρατίας, τῆς θυρεοκοσμῆτου, λέγομεν, τοιχογραφίας τοῦ Ἁγίου Ἡλία τοῦ Σιαροναζάρου, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεως καὶ διαμονῆς τοῦ ὑπερόχου συγγραφέως τῆς ἐν Ἑλλάδι φραγκοκρατίας κ. Μίλλερ, ὅστις πράγματι καλὰ ἀναμφισβητήτως εἶναι ὁ «maestro di color che sanno».

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΥΛΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΣΩΦΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ—ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΥ
25—Ὀδὸς Κουμουνδούρου—25
(Ὅπισθεν Βασιλικῆς Θεάτρου)
2—4 καὶ 6 1/2—10 μ. μ.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΙΑΡΚΑΣ ΤΟΥ J. RICHERIN

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΒΡΟΧΗΣ

Μιά μέρα τὰ ὠραῖά της μαλλιά
ἐσκούπισαν τὰ πόδια Του, πού τᾶλειψε μὲ μύρο
κῦστερα ἐκλείστη στὴ σπηλιά
κοὶ στεναγμοὶ της ῥάγιζαν τοὺς βράχους τοὺς
[τριγύρω.]

Μὰ ὅταν τὸ κάλλος ἔπαυε νὰνθεῖ
κὴ κόμη ἔπεσε λευκὴ σὲ μαρομένα στήθια,
κεῖνη ἢ πλεξίδα ἀπόμεινε ξανθὴ,
γιατ' εἶχε πάρει ἀθάνατη ζωὴν ἀπ' τὴν Ἀλήθεια.

(Ἀνέκδοτον) † ΠΟΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ βροχοῦλα ἢ πρασινόθωρη βροχὴ
στὰ νεκρὰ ξερὰ τὰ φύλλα παίξει ἀπάνου
τὸ γοργὸ σκοπὸ χαρομόσунου τυμπάνου.

Ἡ βροχὴ σμίγει τὰ χεῖλια τὰ δροσάτα
μὲ τὰ χεῖλια τοῦ φρυγγμένου χωραφιοῦ,
γιὰ νὰ σκάσει ἢ χρυσὴ φλούδα τοῦ σταριοῦ.

Ἡ βροχοῦλα μὲ τὰ πόδια της τὰ μπλάβα
γύρους φέρνει, καὶ χορεύει, κ' ὄλο ἀπλώνει
μαῦρες στάλες . . . μαῦρες στάλες μὲς στὴ σκόνῃ.

(Μετάφρασις) Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ—ΔΑΥΡΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΜΑΤΙ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΘΑΦΤΗ

Στοῦ Ἀϊ-Νικόλα τὴν ἐκκλησίαν ἀκούγονταν νεκρο-
ψαλμοῦδες.

Στὴν πλατεῖα περίμενε κόσμος, νὰ τελειώσει ἡ λει-
τουργία. Τοῦ φερέτρου τὸ κρυδένιο κούπωμα εἶτανε σιμὰ
στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας ἀκουμπισμένο στὸν τοῖχο, μὲ
τ' ἀρχικὰ χρυσὰ γράμματα τοῦ ὀνόματος τῆς πεθα-
μένης: Α. Κ.

Στὶς συντροφίαις ἐκεῖ, ἀπ' τοὺς γνωστοὺς πολῖτες
τῆς ἐπαρχιακῆς πόλης γινότανε συζήτηση γιὰ τὸ θλιβερὸ
θάνατο τῆς Ἀνθούλας πάνου στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας της.

Εἶτανε τὸ ὠραιότερο πλάσμα, τὸ θαῦμα τῆς καλλονῆς
ἢ Ἀνθούλα.

Πολλοὶ ντόπιοι καὶ ξένοι διαδατικὸι τὴν εἶχανε ζητή-
σει ἀπ' τὸν πατέρα της, μὰ ἡ Ἀνθούλα εἶτανε τόσο ὑπε-
ρήφανη καὶ δὲν ἤθελε νὰ πάρει κείνον πού θὰ εἶχε μόνο
πλοῦτο. Ζητοῦσε νὰ εἶνε ὀμορφος καὶ νέος. Καὶ τὸ ἔλεγε
στὸν πατέρα της καθαρά. Εἶχε στὸ ζήτημα τοῦ γάμου
δυνατὲς ἰδιοτροπίαις.

Ὡστε; Κανένας στὴν ἐπαρχίαν της δὲν τῆς εἶχε ἀρέσει;
Αὐτὸ ψιθυρίζετανε στοὺς οἰκογενειακοὺς κύκλους.

Ἡ μεγάλη ὀμορφιά της εἶχε τὸν μεγάλο ἐγωῖσμό της.

Εἶχε πολλὰ ταξείδια κάνει στὴν Ἀθήνα κ' οἱ ντόπιοι
περμιέτανε πὼς θὰ γύριζε μὲ τὸν γαμπρό. Πολλὰ διαδι-
δονταν, πὼς παίρνει τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν μεγαλοδομή-
χανο, τὸν ἔμπορα κλπ. Ἐντούτοις ὄλα καταλήγανε νὰ εἶνε
διαδόσεις.

Ποιὸς θὰ εἶτανε τυχερὸς νὰ πάρει τὴν πεντάμορφη;

Τόσοι νέοι εἶχανε πολλὰς προσπάθειαις βάλει ν' ἀπο-
σπάσουνε τὴ θέλησιν τῆς παινεμένης νεοφύλας. Στὸ ἐξο-
χικὸ σπίτι, πού καθότανε τὸ καλοκαίρι, σιμὰ στὴ θάλασσα,
ἀκόμη καὶ τραγοῦδια οἱ νέοι τῆς λέγανε καὶ μερικὰ πού
γι' αὐτὴ εἶχαν τονίσει. Ἐβγαίνε περίπατο στὴν ἀμμουδιά
τὶς νύχτες μὲ τὸ φεγγάρι, κ' οἱ τόσοι θαυμαστὲς τῆς τὴν
ἀκολουθοῦσανε κ' ἐμοιαζε πλάι στὰ κύματα, πού μὲ ἄ-
φροῦς τυλιγμένα σβύνανε στὰ χαλίκια, καὶ κάτω ἀπ' τοῦ
φεγγαριοῦ τὸ ἀναλυμένο ἀσήμι, νεράϊδα παραμυθιοῦ.

Τὶς γιορτὲς στὴν παραλλὰ περνοῦσε τὸν δρόμο τοῦ
περιπάτου μὲ τοὺς γονεῖς της—σχεδὸν χωρὶς φίλες—
περνοῦσε καὶ σταματοῦσανε οἱ περιπατητὲς τὸ βήμα νὰ
θαυμάσουνε τὴν τόσο ὀμορφίαν τῆς Ἀνθούλας, πού ἄχτινο-
βολοῦσε κ' ἀστραπὲς πετοῦσε μὲ τὰ φῶτα τῆς ὀμορφιάς
της τῆς πολύχρωμης.

Ἐμπαινε νὰ καθίσει στὴ μικρὴ πλατεῖα τῆς μπύρας
πού καθότανε στὰ τραπέζια ὁ ἐκλεχτὸς τῆς πόλης κόσμος
κ' ὄλοι, ἄντρες, γυναῖκες, νέοι, κόβανε τὴν ὀμίλιαν καὶ τὸ
βλέμμα στρέφανε ὀλοῖσιαν στὴ μορφή τῆς Ἀνθούλας, πού
λαμποκοποῦσε, στὰ μάτια της, πού τοῦ Ἀγγεριοῦ εἶχανε
τὸ φῶς, μάτια σαγηνευτικὰ καὶ πλάνα.

Ὁ κόσμος περίμενε. Στεφάνια εἶτανε πλήθος σὺν
κινητὸς κῆπος. Τὰ ξεφτέρια ἀπ' ὄλες τὶς ἐκκλησίαις. Οἱ
παππάδες ἀπ' ὄλες τὶς ἐνορίες. Ἡ μουσικὴ τῆς πόλης
μὲ τὰ ὄργανα τυλιγμένα σὲ ἄσπρα κρέπια . . . Καὶ γέροι
μουσικάντες, πήρανε τὸ ὄργανό τους νὰ παίξουνε ἐξαιρε-
τικὰ γιὰ τὴν κηδεῖαν τῆς Ἀνθῆς.

Χτυποῦσανε οἱ καμπάναις θλιβερά. . . Κάτι κορίτσια,
πού δουλεύανε στὶς φάμπρικαις, ἄλλα ἐργατικά, εἶχανε κεί
μαζωχτεῖ καὶ σφουγγίζανε μὲ τὰ μαντήλια τους τὰ δά-
κρυά τους, σὰ νὰ εἶχε πεθάνει ἢ ἀδερφή τους. Νέοι δα-
κρῶσανε. Ἄντρες νοικοκυραῖοι δὲ μπορούσανε νὰ μὴ

έκδηλώσουν τὸ βάρος τῆς κοινῆς θλίψης. Γερντάκια τὸ ἴδιο. Μὲς στὴν ἐκκλησιά φέλνανε τὸ πιὸ ὁμορφο κορίτσι, ποὺ εἶδε ποτὲ ὁ τόπος τους, τὸ καλοκάγαθο πλάσμα, ποὺ στοὺς φτωχοὺς ἔδινε δῶρα καὶ σιτὴς ἐκκλησιᾶς. Καθένας τὴν εἶχε θυμάσει. Εἶτανε σὲ ὄλο τὸν κόσμο γνωστή, σὰν βασίλισσα τοῦ τόπου. Δὲν εἶτανε ἄνθρωπος, γυναίκα, νὰ μὴν εἶχε συμπιθῆσει τὸ ἄγνὸ αὐτὸ πλάσμα. Γι' αὐτὸ εἶτανε κοινὸ κι' ἀληθινὸ τὸ πικροδάκρυ.

Οἱ καμπάνες χτυποῦσαν θλιβερά, συγκινητικά, καὶ στὸν οὐρανὸ ψηλά στρατὸς ἀπὸ σύγνεφα εἶτανε παραταγμένοι, μιὰ μέρα πένθιμη, σὰν τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ τοῦ Πάσχα.

"Ὀλος ὁ αἰθέρας γιόμιζε ἀπ' τοὺς ἤχους, ποὺ πικροστάγκιζαν ἀπὸ τὰ καμπαναριὰ ἔλα, φτιάχνοντας τὸ περιβάλλο θλιμμένο σὰν οἰκογενειακὸ.

Γενικὴ ὁμίλια εἶτανε ἀπὸ τί πέθνε ἡ Ἀνθούλα.

Πέθανε, λέγανε, ἀπὸ κρυολόγημα, ἀπὸ δυνατὸ πυρετό...

"Ὅμως οἱ πληροφορίες αὐτές, ἡ μιὰ εἶτανε διαφορετικὴ ἀπ' τὴν ἄλλη. "Ἔτσι κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψει ἀπὸ τί πέθανε, τόσο σύντομα, πάνου ποὺ ἀθίζανε τὰ νιάτα της... "Ἡ ἄγνοια φτιάχνει πολλὰς φορὰς τὴς πιθανότητες τῆς ἀλήθειας.

Εἶχε τελειώσει ἡ λειτουργία, ὁ κόσμος ἔδινε ἀπ' τὴν ἐκκλησιά, τὰ ξεφτέρια σηκώσανε τὰ παιδιά, τὰ στεφάνια, τοὺς δίσκους μὲ τὰ παξιμάδια, τὰ κουφέττα, τὴς μπουκάλες μὲ τὸ κρασί...

"Ἡ μουσικὴ ἔπαιζε... ἔπαιζε καὶ πρόσθετε στὴ θλίψη κι' ἄλλη θλίψη, καὶ μὲς στὸ φέρετρο κοιμότανε εἰρηνικά, ἤρεμα, ἡ πεντάμορφη Ἀνθούλα μὲ τὰ νυφικά της ἀνθοστολισμένη, σὰν κούκλα φεΰτικια ἀπὸ κερί, καὶ σ' ὄλο τὸ πλῆθος, καθὼς τὸ τελευταίον τῆς ἀγάπης χαμόγελο, ποὺ χύθηκε στὴν τελευταία πνοή της, πάνω στὴν μορφὴ της, εἶτανε παγωμένο, λὲς κι' ἀποχαιρετοῦσε τὸν κόσμο, ποὺ τὴν εἶχε ἐχτιμήσει, θαυμάσει, μὲ τὸ χαμόγελο τοῦ παράπονου γιὰ τὸν ξαφνικὸ αὐτὸ χωρισμὸ της...

Οἱ καμπάνες χτυποῦσαν κι' οἱ θλιβεροὶ ἤχοι συνοδῶσαν τὸν καρδιὸν τοὺς παλμούς, οἱ ἤχοι ποὺ προσκαλοῦν τοὺς ξένοιαστους τῆς ζωῆς στοῦ Θεοῦ τὸ σπῆτι, τὴς στιγμῆς, ποὺ ὁ θρήσκος σταυροκοπιέται κι' ὁ φιλόσοφος σκέφτεται τὴν πρόσκαιρὴ ζωὴ του,

"Ἀπὸ τὰ παράθυρα, τὰ μπαλκόνια τῶν οὐρανῶν ὁ κόσμος πρόβαλε, νὰ παρακολουθῆσει ἀπὸ ψηλά τὸ θέαμα τοῦ συναγεριμοῦ αὐτοῦ καὶ νὰ δεῖ σαβανωμένη τὴ νυφούλα, στὸ ξύλινο κρεβάτι, ποὺ τέσσεροι τὸ κρατοῦσαν καὶ μ' ἓνα βῆμα προχωροῦσαν...

Καὶ μεταξὺ τους οἱ γυναῖκες τῆς γειτονιάς λέγανε: "Ἀνθούλα μου, καλὸ κορίτσι, ἀνοιξε τὰ ματάκια σου νὰ δεῖς, πὼς ὄλοι ἀκολουθοῦνε τὴν κηδεῖα σου, πόσο ὄλος ὁ κόσμος σὲ λάτρευε, σὴκω νὰ δεῖς πόσοι γιὰ σένα κλαῖνε. Δὲν ἤσουν, ὁμορφούλα μου, παιδί μόνον στοὺς γονεὶς σου, μὰ τὸ παιδί ὄλου τοῦ κόσμου τῆς πόλης μας. Γι' αὐτὸ ὄλοι κι' ὄλες τὸ θάνατό σου κλαίμε καὶ πενθοῦμε».

"Ἀνθούλα μου, ξύπνησε νὰ δεῖς τὸν πατερούλη σου, πὼς κλαῖει σὰ μωρό».

Τὰ μικρὰ παιδάκια, πτωχὰ καὶ ξυπόλυτα, εἶχανε ἀφίσει τὰ πικνίδια τους καὶ ἀπ' τὴς ἀπόμακρες γειτονιὲς φευγάτα, προπορεύονταν μὲ τὴ μουσικὴ μπροστά. Εἶτανε ἔλα σιωπηλά. Στὴς ἡλιοκαμένες μορφές τους εἶχανε τὴ θλίψη ζωγραφισμένη. Καὶ προχωροῦσαν τὸ ἓνα πλάι στὸ ἄλλο ἤσυχα, μουγγά, σὰν μαθητὲς σχολείου πειθαρχικοί.

Ψηλά τὰ σύγνεφα κινιόνταν, ἀλλάζανε κατεύθυνες μεταξὺ τους, συνοδεύοντας ἴσαμε τὸν τάφο τὴν ἀγγελόμορφη παιδοῦλα.

"Ὅλα εἶτανε βρετιὰ θλιμμένα. "Ὀλοῦθε πένθος καὶ σιωπή. Οἱ δρόμοι ἔρημοι ἀπὸ διαβάτες. Τὰ σπῆτια κλειστά. Πουθενὰ φωνή, κανένα τραγοῦδι, ὄλοῦθε εἶχε ἡ θλίψη τὸ βάρος τῆς ἀκουμπισμένου καὶ τὰ φτερά της ἀπλωμένα, καὶ στὸ πιὸ ἀπόκεντρο σπῆτι, στὴν πιὸ κρυφὴ γωνιά, τὰ μαῦρα φτερά βγαλμένα μὲ τὸ καζάνι τῆς πίσσας. Στου νεκροταφείου τὴ μάντρα τὰ μικρὰ παιδάκια σκαρφαλώσανε πάνου στὰ σιδερένια κάγκελα καὶ βλέπανε... Καὶ στὰ μῆμματα ἔμπαινε ὁ κόσμος ὀρηκτικὸς νὰ πάρει θέση, νὰ δεῖ τὸν τάφο τῆς παιδοῦλας. Στρυμωξιά, φωνές, πολλοὶ σταυροὶ πεθαμένων ἀναποδογυρίσανε, κῆποι μνημάτων πατηθήκανε, φαναράκια κρεμασμένα σπάσανε, πλάκες παλιῶν τάφων, ποὺ διατηρεῖ τὸν συγγενῶν ἡ ἀγάπη καὶ τὸ σέβας, σείστηκαν ἀπ' τὴ θέση τους.

Οἱ παπάδες κάνανε ἓνα κύκλο γύρωθε τοῦ τάφου καὶ φέλνανε...

Οἱ νεκροθάφτες μὲ τὰ φτυάρια ἔτοιμοι στὸ σκληρὸ ἔργο τους, βουβοί.

Λίγη λάσπη ἔφτιαξε ὁ πκπᾶ-Μανώλης, ὁ ἱερέας τοῦ νεκροταφείου.

Μὲ τὰ σχοινιά δέσανε τὸ φέρετρο καὶ στὸ λάκκο τὸ ἐναποθέσανε.

"Ὁ παπᾶ-Μανώλης μὲ τὸ φτυάρι ἔρρηξε τὴ λάσπη στὴ μορφὴ τῆς Ἀνθούλας καὶ τὸ χαμόγελό της ἔσθησε, τὸ χαμόγελο τὸ κέρινο, ποὺ κηθρέφτιζε τῆς ψυχῆς της τὴν παρθενία καὶ ἀγνότη, χαμόγελο ποὺ ἀχνόφεγγε σὰν κάποιον δεῖλι κουρασμένο. Δυνατὲς φωνὲς πόνου χυθῆκανε, κλάματα, μοιρολόγια... ποὺ μιὰ λουρίδα φῶς ἀφίνει στὸ τζάμι μὲς ἀπὸ σκιὰς τραβηγμένο. Εἶτανε ἡ δδύνη τὴν δυνάτη, ποὺ καὶ τῶν πεθαμένων οἱ μορφές, ἀπὸ μάρμαρο φτιαγμένες, λὲς καὶ βρέχονταν ἀπὸ δάκρυα συγκίνησης.

Τὰ κυπαρίσσια σαλεύανε, ὁ ἀγέρας ξαφνικὰ σηκώθηκε, ἓνας ἀνεμοστρόβιλος, μιὰ βουή, ποὺ ἀπ' τὰ ἔγκατα σηκωνότανε τοῦ Ἄδη καὶ κρυάδες φόδου σκορποῦσε, μιὰ διαμαρτυρία τῶν πνευμάτων πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ζωντανῶν.

"Ἔτσι θάφτηκε ἡ πανέμορφη νυφούλα, μὲ τὸν πόνο καὶ τὸ δάκρυ ὄλου τοῦ κόσμου, σὰ νυφούλα παραμυθιοῦ, ἐνῶ ἡ ραγισμένη γέριχη καμπάνα τῆς ἐκκλησιᾶς τῆς νεκρόπολης συνῶθευε τὴν ταφή.

Κι' ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα, τῆς ταφῆς της, ποὺ εἶτανε

ὀλιμμένη μέρα, σὰν μεγάλη Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ποὺ στὰ καμπαναριὰ ὄλες οἱ καμπάνες χτυπήσανε θλιβερά, τίποτα τὸ ἀληθινὸ δὲν εἶχε μαθευτεῖ γιὰ τὸν πρόωρο πεθαμὸ της.

Πάντα οἱ διαδόσεις, μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου πληθαίνανε, κάθε μιὰ μὲ τὸ δικὸ της φόρεμα, ποὺ ἔτσι τοῦ μυστηρίου τὸ πέπλο νὰ μὴ μπορεῖ ἡ ἀλήθεια νὰ σχίσει.

Στὸν τάφο της φυτρώσανε λουλούδια, ὠραία χρυσάνθεμα, ἓνας μικρὸς κῆπος γίνθηκε καὶ γύρα ἔζωνε τὸ κηπάκι χορτάρι καὶ πετράδια τῆς θάλασσας χρωματιστά.

Διαβάτες πολλοὶ, ποὺ εἶχανε συγγενεὶς νεκρούς, ἦ καὶ περιέργοι, τὸ βῆμα σταματοῦσανε στῆς Ἀνθούλας τὸν τάφο, ποὺ εἶχε ἀγκαλιάσει τὸ παρθενικὸ της σῶμα. Καὶ γιὰ τὴν ὁμορφιά της μιλοῦσανε θαυμαστικά, γιὰ τὴ μεγαλόπρεπη κηδεῖα της.

Κάτιο ἀπόγευμα μιὰ παρέα χάζευε στὸν τάφο τῆς Ἀνθῆς.

Εἶχε δύσει ὁ ἥλιος σ' ἓνα πλῆθος σύννεφα κι' οἱ σκιὰς ἀπὸ ψηλά μὲ τὴς σκιὰς τῶν κυπαρισσιῶν σμίγανε καὶ τὴς ἄσπρες πλάκες τῶν τάφων θαμπώναν καὶ τ' ἀγάλματα κείνων ποὺ κάποτες ὑπῆρξαν κ' εἶναι τώρα στοὺς διαβάτες ξένοι.

"Ὁ δημοσιογράφος γύρισε κ' εἶπε στοὺς φίλους του μὲ σκέψη.

"Ἡ φήμη κ' ἡ δόξα εἶναι γιὰ πολὺ λίγους. Ἡ ἐποχὴ φεύγει καὶ θάβει μαζί της τὸ πλῆθος ποὺ τὴν ἀκολουθεῖ. Ἐχτὸς πολὺ λίγων ποὺ σταθήκανε ψηλά, πολὺ ψηλά...

Μιὰ σιωπὴ σκέπασε τὰ λόγια αὐτά. "Ὀλοι σκεφτήκανε τὸ μέλλον ἢ τὸ τέλος τοῦ ἀνθρώπου.

Θροῦζανε ψηλά οἱ θυσανωτὲς κορφές τῶν κυπαρισσιῶν, σὰ νὰ κάνανε νοήματα τὴς ψυχῆς, ποὺ ἀνοικοκλείνανε τὰ μάτια τους, ψυχῆς κοπάδια ποὺ τρέχανε στοὺς ἄξιους δρόμους τῆς ἀτμοσφαιρας, . . σκιὰς ποὺ σὲ δάσος οἱ ἀνεμοὶ κυνηγᾶνε.

Κάποιος εἶπε σιγανὰ, μουδιασμένα, ρωτώντας.

— Πέραν τοῦ τάφου ὑπάρχει ἱκανοποίησις ; . . .

"Ὁ δημοσιογράφος κούνησε τὸ κεφάλι, σηκώνοντας τοὺς ὄμους. "Ὀλ' οἱ φίλοι σιωπήσανε . . .

Κεῖνη τὴ στιγμὴ, τὸ βῆμα τοῦ νεκροθάφτη Ἀνδρέα Σημαδιακοῦ, τοὺς διέκοψε.

— Καλησπέρα—εἶπε σ' ἓνα γείτονά του ἀπ' τὴν παρέα. Κάτι ἀπὸ δῶ ; . . .

— Νά, ἤρθκε νὰ δοῦμε—τοῦ ἀπάντησε— τὴν ὑστερνὴ κατοικία μας.

— "Ὀλοι ἐδῶ θὰ λυώσουμε—εἶπε ὁ Σημαδιακός. "Ὁ νεκροθάφτης τὸ νεκροθάφτη θὰ χῶσει . . .

— "Ἴσως νὰ πεθάνουμε—εἶπε ὁ γείτονάς του—καὶ πρὶν ἀπὸ σένα. Δὲν εἶδες ἡ Ἀνθούλα πόσο νιὰ πέθανε ; Χωρὶς στεφάνι ; . . . Κόβεται τὸ νῆμα τῆς ζωῆς μας τόσο εὐκόλα.

"Ἡ χαρὰ, ποὺ ἔλαμπε στὰ νεκρικὰ πρόσωπά τους, εἶχε δύσει. Σιωπηλοὶ καὶ σκυφτοὶ κοιτοῦσανε στὰ πόδια τους τὸ χορταριασμένο χῶμα. Μιὰ μέρα ὄλοι, χωρὶς ἐξαί-

ρεση, καὶ μέσα παραδομένοι, θὰ γίνουμε ὄλοι χῶμα. Κ' ὕστερα . . . Χῆος, μυστήριον, ἀμφιβολία, ὕστερα τὸ «ἄγνωστο». Ὑπάρχει τίποτα καὶ πέραν ; Καὶ καὶ ὄχι. Ἀμφιβολία, τὸ σοβαρῶτερον ἀνθρώπινο πρόβλημα. Πάλι τοῦ ἐγωῖσμοῦ γιὰ τὸ καλλίτερον μέλλον τὸ ἐξαυλωμένο. Εἶπεν ὁ ἓνας, σκάφτοντας μὲ τὸ παπούτσι του ἓνα μικρὸ λάκκο στὸ χῶμα.

— "Ὅσες φορὰς ρώτησα τὸν Θάνατο, δὲν ἀνοιξε τὸ στόμα του. Σὰ νὰ ρώτησα ἓνα ἀγαλμα ἐπιδητικὸ μιὰς πλατείας.

Κ' ἓνας ἄλλος μὲ θλίψη καὶ ἀπογοήτεψη.

— Κι' ὅμως λιγάκι ν' ἀρρωστήσουμε, γίνεται φάντασμα, καὶ στὴν κάμαρά μας γυρνᾶει, καὶ πάνου ἀπ' τὸ κρεβάτι μας ὑψώνεται ἔτοιμος. "Ὅσο χάνουμε δυνάμεις, τόσο ὑψώνεται καὶ δυναμώνει αὐτός.

Κ' ἓνας κίτρινος νέος, λούλουδο, ποὺ φύτρωσε σὲ χῶμα μικρῆς γλάστρας—κληρονομικῆς,—ἔχυσε ἓνα κόκκινο δάκρυ, κ' εἶπε στεναχτικά :

— "Ἄν εἶχε, φίλοι, κάτι νὰ μᾶς πει, πιστέψετε, πὼς θὰ μᾶς τὸ ἔλεγε. Μὰ σιωπᾶνει, γιὰτὶ δὲν ὑπάρχει πέραν τοῦ τάφου παρὰ σιωπὴ, ἐρημιὰ καὶ σκοτάδι. "Ὅ,τι πρὶν γεννηθῶμε εἴμαστε, θὰ γίνουμε. Τὸ «τίποτα». Ἐλπίζουμε κείνοι, ποὺ ἀποχτοῦνε μὲ τὴ μὲρψωσή τους ἐγῶσιμό. Θέλωμε νὰ μὴ πεθάνουμε ἴσια μὲ τὸν τελευταῖον ἄσχημο ἀνθρωπάκο. Μὰ γιὰ τὸν θάνατο ὄλοι εἴμαστε ἴσοι. "Ἄς ἐλπίζουμε στὴ συνέχεια τῆς δόξας τους . . . Ὑψωθήκανε γιὰ νὰ κοιτᾶνε ἓνα ὄνειρο. «Τὸ νέον κόσμον».

"Ὁ δημοσιογράφος φώναξε τότες μὲ θυμὸ, ὑψώνοντας τὴ γροθιά του.

— "Ἄ ! ὄχι, ἐλπίζω στὴ συνέχεια τοῦ κόσμου, στὴν σκοπιμότητα. Καὶ προσπαθοῦσε μὲ τὰ φουσκωτὰ μάγουλά του, γιομάτα ὕγεια καὶ θυμὸ, νὰ πείσει καὶ τοὺς ματαιόδοξους ἄλλους, πὼς ὑπάρχει ψυχικὸς κόσμος. "Ὁ κίτρινος νέος χαμογέλασε, μὰ εἶχε τόσο βαθειὰ χωνέψει τὴν ἀμφιβολία, ποὺ δὲν εἶτανε δυνατὸ νὰ τὴν γκρεμίσει, κείνος, ποὺ δὲν εἶχε ζήσει δυὸ φορὰς.

— Εἶνε ὁ ὕπνος, ποὺ δὲν θὰ ξυπνήσει κανένα καινούργιο χάραγμα,—εἶπε. Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν νεκροθάφτη, μὲ τὴν ἀσθενικὴ φωνή του, τὴν ξεκουρισμένη, χαμογελώντας ἀρρωσιάρια, κίτρινα :

— Θάβε ἀκούραστα,— τοῦ φώναξε,— τ' ἀνθρώπινα ζωῦρια. Σὺ τὴ νεκρὴ Ἀνθούλα ἔθαψες γιὰ πάντα. Δὲν ὑπάρχει τίποτε πιά. "Ὁ ὠραῖος κόσμος ἔτσι λυώνει, συντριβεται καὶ χάνεται.

— Μά, ὁ κ. δημοσιογράφος,—εἶπε ὁ νεκροθάφτης γελώντας,—πιστεύει, πὼς θὰ τὴ συναντήσῃ ! . . .

— "Ἄ ! ναί, θὰ τὴ συναντήσῃ μετὰ θάνατον... Φτιάχνουμε ἐλπίδες, σὲ ἔ,τι μᾶς ἀρέσει. Σὲ ἔ,τι μᾶς ἱκανοποιεῖ. Ἡ ἐξέλιξη μᾶς ἔδωκε ἓνα μορφωτικὸ φεΰτικο καθεστῶς.

"Ὁ Ἀντρέας Σημαδιακός ἔβυσε τὸ κεφάλι του. Σὰ νὰ δοκίμασε νὰ σκεφθεῖ κάτι. Μὰ ἓνα χαμόγελο φώτισε τὴν ἡλιοκαμένη μορφὴ του κι' ἀνοιξε χαζὰ τὸ στόμα του,—μὴ νιφθοντας ἀπὸ τέτοια λόγια «γραμμτισμένα».

— Ναί, πέθανε — μουρμούρισε, — και πώς πέθανε . . . με έρωτα στην καρδούλα της . . . Τό άμοιρο κορίτσι . . . τό έφαγε αυτό τό σκουλήκι, ό έρωτας . . .

Όλοι εξαφνιασμένοι τόν κοιτάζανε κατάματα. Αυτά τά λόγια του . . .

Ό Μιχάλης ό δημοσιογράφος, πióτερο άπ' τούς άλλους δοκίμασε τήν έκπληξη.

— Πού τό ξαίρεις έσύ, πώς είχε έρωτα ; . . . Αυτά είνε «κουταμάρες».

Ό Αντρέας άφισε νά κυλιστούνε μαζωμένα γέλια άπ' τό στόμα του.

— Έλα τώρα . . . Νά μιλάνε οί άλλοι . . . Μά και του λόγου σου ; . . .

Κουνήθηκε σύγκορμος, χτύπησε τίς παλάμες του, τό πόδι του στό χώμα.

— Νά είσαι πιό προσεχτικός ! Τ' άκούς ; . . . Τόν παρετήρησε αυστηρά.

Ό Σημαδιακός έκανε ένα μορφασμό άπορίας και δοκίμασε νά σηκώσει στόν ώμό του τήν άξίνα του νά φύγει . . .

Όλοι όμως του φωνάζανε νά μείνει, νά πει, ό,τι έχει, νά δώσει εξήγησες, νά φανερώσει, ό,τι μέσ τό κεφάλι είχε κρυμμένο.

Και κοιτάζοντας λοξά τόν Μιχάλη, με μισό χαμόγελο.

— Άν ό κ. δημοσιογράφος, — ειπε, — μάς τό επιτρέψει, θά φανερώσω τούς έρωτές του ! . . . Άλλιώς θά σιωπήσω. Και θά φύγω . . .

Μιά όργή τόν πήρε. Φώναξε, με φωτιά στά μάτια του όργής.

— Ποιους έρωτες λές ; . . . Έγώ έρωτες ; . . . Είσαι παλαδός ! . . .

— Ναί, μιλάω τή γλώσσά μας.

Είτανε άπέναντι τών φίλων του, ή θέση του Μιχάλη δύσκολη. Άν επέμενε, θά έδινε ύπόνοιες ένοχής. Ό Σημαδιακός πάλι ένοούσε νά μιλήσει άποκαλυπτικά.

Και για νά δικαιολογήσει τόν άπότομο θυμό του, γύρισε στήν παρέα του και μίλησε με σοδαρότη.

— Σάς βεβαιώνω, πώς τόν άνθρωπο αυτό, πρώτη μου φορά βλέπω μπροστά μου, μου είνε όλότελα ξένος. Άς μιλήσει, κ' έγώ είμαι περίεργος ν' άκούσω, όσο κ' έσεις.

Ό Αντρέας τόν διέκοψε με τή γιομάτη φωνή του.

— Φίλοι, βέβαια, δέν ειπα, πώς είμαστε. Έν τούτοις καλά σάς ξαίρω. Είνε ή μορφή σας, πού καλά τύπωσα στή μνήμη μου.

Είχανε όλοι περικυκλώσει τόν μυστηριώδικο νεκροθάφτη. Η περιέργεια νά μάθουνε άπ' τό στόμα του, τί επί τέλους γνωρίζει.

Ένας ζεστός άγέρας λύσσαγε, και οί φούντες τών κυπαρισσιών ψηλά, κουνιόνταν πέρα, δώθε, σά νά ζητούσανε έλευθεριά άπ' τό πνιχτικό γύρωθε τής θλίψης περιδάλλο.

Όλο τό κοιμητήρι γιόμιζε σκιές. Σά νά εΐτανε οί ψυχές σέ ώρα ύπνου παραδομένες. Μιά βουδαμάρα είχε πέσει, επίτηδες λές, για ν' άκούγεται άπό πέρα, όλοκάθαρο τό μαιρολόγημα μιάς, πού θρηνοούσε τόν άνθρωπό

της, πεσμένη στόν τάφο του, και τά πένθημα λόγια κείνων, πού με άνοδοέσμες κρατώντας μπαίναν στήν κατοικία τών πεθαμένων, ή άπλώς άπ' τούς επισκέπτες, πού βυθίζονταν και μουδιαζαν στήν ιδέα του θανάτου. Οί στιγμές, πού λησμονάει κι' ό πιό φύχραμος τής ζωής τόν θέρυδο, και βυθίζεται στή θλίψη του αύριανού τέλους.

Με φωνή χαμηλή, βραχνιά, διηγότανε ό νεκροθάφτης:

— «Είτανε σούρουπο. Η άφεντιά του, ό κ. δημοσιογράφος, πού εύκολα νευριάζεται, είχε δώ πέρα ραντεβουδάκι. Δέν με είδανε, πού τούς παραμόνευα. Μούκανε περιέργεια, έδω, πού όλοι έρχονται νά κλάψουνε, αυτοί νά θέλουνε . . . «γλύκες» . . . Είτανε και μιá κυρία μαζί.

Έμαθα κατόπι, πώς εΐτανε γαλλίδα δασκάλα. Είμουνα πίσω άπό μνήματα κρυμμένος. Μά δέ μπορούσα ν' άκούσω τά λόγια-τους. Μόνο στό τέλος, πού χωριστήκανε, θυμάμαι, πού του ειπε, πώς περίμενε γράμμα του . . . Είτανε πολύ φοβισμένη . . . Γύριζε άνήσυχα και κοιτούσε δεξιά, ζερβά . . . Προχωρήσανε με γρήγορο βήμα στήν δξώπορτα. Ό κ. δημοσιογράφος έφυγε προχωρώντας πρós τό βάθος του νεκροταφείου. Έγώ έτρεξα κατά πίσω τους.

Ήθελα νά τίς δώ καλά στή φάτσα. Άπότομα ή δεσποινίδα γύρισε με ταραχή και με κοίταξε. Είχε κοκκινώσει σά λαμπριάτικο αύγό. Τήν έπιασε τρεμούλα. Κ' έγώ κρέμασα τά χέρια μου. Τι νά κάνω; Μου ήρθανε γέλια, και πώς δέ θά φανέρωνα τίποτα. Κι' άληθινά ώστώρα δέν ειπα τίποτες πουθενά. Μά σάν έλαχε ή κοπέλλα νά πεθάνει, σάς λέου τήν ιστορία, γιατί τώρα μπορώ νά μιλάω, για μιá, πού δέν ύπάρχει στή ζωή, για τήν νεκρή Άνθούλα, πού τόν άνέλπιστο θανάτό της έκλαψε και πόνεσε όλ' ή πόλη μας».

Ό άγέρας φύσσαγε δυνατά, μέσ στό πλήθος τών κυπαρισσιών, δοκιμάζοντας τή φόρα του, και σφύραγε με θυμούς τά σφυρίγματα, πού σκορπούνε άνατριχίλες φόβου, λές και τά δαιμονικά βγάζανε τόνους μιάς μουσικής δικής τους άγριας, στριγγιάς, με τή θύελλα άκονισμένους.

Σήκωσε τήν άξίνα του στόν ώμο, και με άνοιχτά βήματα προχώρησε, σάν άλήτης μεθυσμένος . . . «Αυτά έχει ή νεότης» μουρμούρισε κ' έφυγε . . .

Όλοι τόν παρακολουθούσαν με άνοιχτό τό στόμα, με προσηλωμένο τό βλέμμα, κατάπληχτοι ! βουβοί ! απολιθωμένοι ! . . .

Κοντοστάθηκε πιό πέρα, γύρισε, τούς είδε, και με τό δάχτυλό του έδειχνε γελώντας ξένοιαστα, ήλιθια, τόν κ. δημοσιογράφο . . .

Κ' έφυγε . . . έφυγε σκυφτά βυθίζοντας, σάν φάντασμα . . .

Γύρισανε και κοιτάζανε τόν φίλο τους με άνοπομονησία, ν' άπαντήσει, σέ όλη αυτή τήν άποκάλυψη, τί συνέβαινε, αν έτσι εύκολα θά ξεδιαλυνότανε τό μυστήριο του θανάτου τής πεντάμορφης νυφούλας.

Ό δημοσιογράφος, ένας όμορφος ψηλόσωμος νέος, με πυκνά μαύρα μαλλιά, μάτια στρογγυλά, φρύδια σάν μισοφέγγαρο, γιομάτος χάρες, ειπε με φωνή κομματιασμένη άπ' τόν πόνο :

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Μέσα στά ντόνια ένα ντόμιο πανσέ μιλούσε για τήν Αίγυπτο και τό λαό της, όπου δέν έδειξε ή δική της ή άρχαιότης γυμνούς Άπόλλωνες και...Μεντροσέ.

Κ' ή κολομίνα με τό βλάμη της πιερρότο, πού με νής Τζάζ-μπάνι νευριάζουνε τόν κρότο, μετρώνας τά λεφτά τους πού δέ φτάνουνε, σάν άκουσαν για Μεντροσέ και για ρωμαίικο λαό, βουτούνε τόν πανσέ και γκάπ και γκούπ και σου τόν φτιάνουνε σάν τό Τουτ-Άγγ-Άμμών τό Φαραώ.

ΚΛΩΣΤΗ ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ

Βάλε στό χέρι τήν κλωστή, μη σέ μαυρίσει μαρτιάτικου ήλιου άχτίδα, φως, λαύρα γεμάτη γιατί όπως είσαι έτσι ψηλή και τελικιάτη, μαυριδερό λυγρό θά μοιάσεις κυπαρίσσι.

Κι' όλα μπορούν νά γίνουν σ' ένα κυπαρίσσι, και πρò παντός ν' αυτοκτονήσουν παλαβοί. Όμως μπορεί κ' ένας σπουρογιτης νά διαβεί και νά σταθεί στήν κορυφή, νά...κουτισουλήσει.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ

Κολομίνα, με τό μαυρό σου σατέν, στή βοή του κόσμου, σφιχτοδένει τά κορμιά μας σεραπέν, Τά φιλιá σου δός μου.

Έλα έδω, σέ μιá φωλιτσα ερατεινή, νά γενούμε ταίρι. Μούχεις κάμει τήν καρδιά μου και ποινεί σάν του κέρ Λεντέρη.

VESPER

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ό κ. Δημήτριος Π. Ντούζας, Ταμίας Μεγαλόπόλεως και ή δις Άφροδίτη Κ. Μούστηρη εκ Φιλιατών, έδωκαν άμουςβαίαν ύπόσχεσιν γάμου.

Ο "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ,"

Πωλεΐται

Είς όλα τά Βιβλιοπωλεία και Περίπτερα Τραυματιών

Έκαστον τεύχος άντι δραχ. 3

— Άπό κείνη τήν ήμέρα ή Άνθούλα έπεσε στό κρεβάτι βαρειά άρρωστη ! . . . Και σηκώθηκε νεκρή ! . . . Είδα μιá μέρα τή δασκάλα, τή ρώτησα . . . Μου ειπε, πώς άνακαλυφτήκαμε . . . Πώς άρρώστησε γι' αυτό . . .

Και νά μη τήν ξαναρωτήσω . . . Ούτε νά γράψω επιστολή . . . Ναί, άπό κείνη τήν ήμέρα, άπ' τό επεισόδιο αυτό, πού άκούσατε, φίλοι μου. Κ' εΐτανε ή πρώτη και τελευταία συνάντησή μας εκείνη ! . . . Τώρα σάς εξομολογώ τήν άλήθεια.

Σφούγγιξε τά δάκρυά του και συνέχισε :

«Είνε πολλές φορές, πού ένα μάτι άγρυπνεί και παραμονεύει τά πιό άπόκρυφα μυστικά μας».

Με φωνή πόνου και οδύνης, ξαναμίλησε :

«Τού νεκροθάφτη τό μάτι. Του νεκροθάφτη, πού με τά ίδια του τά χέρια άνοιξε τόν τάφο τής Άνθούλας και τήν έθαψε !»

Ό υλιστής νέος συνεπλήρωσε πιάνοντας τό πλατύ κούτελό του :

«Είνε ό νεκροθάφτης τών χρόνων και τών κόσμων. Και θά ταφεί, όταν όλους τούς θάψει, στήν άρχή του εξαφνισμού, πού άπ' τό τέλος θε νάβγει μιάν άλλη άρχή, ό νέος κόσμος, ό νέος θεός !»

Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗΣ

ΤΑ ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΜΑΣ

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Ο ΛΟΓΟΣ

Άκούς εκεί, νά μην μπορείς μαθές, νά φτιάσεις τόση δά Δημοκρατία, παρò νά ξεμυτίξει και τό πλήθος τό άμαθές και νά σου ισαμπουνά χωρίς αίτια και νά γεννάει ζητήματα στής μπεμπεκούλας μας τά πρòτα βήματα!

Σάν νά μην έφτανεν ό μύτος, πού σήκωσαν οί Υπάλληλοι του Κράτους, γιατί τούς μπήκε στα νυαλά τους εκείος ό ...δέκατος και τρίτος, πού μόνο νά τόν σκέφτεσαι, πεινάς. Σάν νά μην έφτανε κ' εκείος ό Κορινός, με τά κοφίνια πού ξεπάτωσε, Σάν νά μην έφτανε τό ζήτημα —τό πιό βαρò πού όλη τήν Τέχνην άναστιάτωσε με τίς κατοίκιες τής Μαρτιάς Μαρη.

Μωρέ, δέν είναι δά φαρμάκι.

Για δοκιμάσετε λιγάκι

είσι για γούστο τί θά πεί Δημοκρατία κι' άπό ψωμάκι αν δέ χορτάσετε κι' άπό στοργή, έδω σιμά είναι τά...βυτία, νά μās άδειάσετε, νά πάμε στήν όργή.

ΠΑΡΙΣΙΝΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΥΠΟ Μ^ο F. DE JOANNIS

Εἰδικὸν ἄρθρον διὰ τὸν «Παντογνώστην»

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 8 Φεβρουαρίου 1924.

Εἶναι δύσκολόν νὰ φαντασθῆτε τὴν ἀγγίνοιαν, ἣτις πρῶσταται εἰς τὰς ἐπινοήσεις τῆς Γυναικείας Μόδας. Οἱ λεπτότεροι ὑποχρεοῦνται νὰ παρατείνουν τὸν θαυμασμόντων πρὸ τῶν ἀπειρῶν στολισμάτων, τὰ ὁποῖα ἀνταποκρίνονται εἰς ὅλα τὰ γούστα καὶ ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις.

Αἱ γυναῖκες τῆς μόδας εἶναι πολυτελεῖς. Βαρῶς ἐνδεδυμένοι διὰ χρυσοῦφάντου ὑφάσματος (Brocart Metallique) ἢ ἀφελῶς περιτυλιγμένοι εἰς νεφελώδεις γάζας, αἱ γυναῖκες δανείζονται ἀπὸ τὴν μόδαν πριγκηπικὰ κοσμήματα. Εἰς τὸ θέατρον θριαμβεύει τὸ ζωηρὸν χρῶμα δαμάσκων (damas) τὰ φορέματα εἶναι φοῦσταί σχεδὸν στεναὶ συγκρατούμενα (bridées), λήγουσαι εἰς ἓνα κορμὸν ὑπερβολικὰ ἀπογυμνωμένον τὸ ἐξωμὸν γνωρίζει ὅλας τὰς θρασύτητας.

Ἐργάζονται εἰς τὰ περιφημότερα ἐργαστήρια, ὅπως φέρουν τὸ ἐρυθρὸν εἰς τὴν μόδαν. Ἀπὸ τοῦδε διακρίνει τις τὰ μεγάλα ἰσπανικὰ σάλια, — ἐκτὸς τῶν ἰαπωνικῶν καὶ τσεχοσλοβακικῶν, — περικοσμοῦντα τοὺς διαφανεῖς ὄμους τῶν φιλοκάλων διὰ κτυπητοῦ ἐρυθροῦ. Πέριξ τῶν τραχήλων φοροῦν τὸ μανδύλιον τῶν προγόνων μας, — τὸ μανδύλιον τῶν ταμδακοροφητῶν, — τὸ ὅποσον περιβάλλει δίκην λαίμοδετον ἐρυθροῦ ζωηροῦ χρώματος τοὺς ἀριστοκρατικώτερος λαίμους. Τὰ ἐσπερινὰ φορέματα εἶναι πολλακίς ἐρυθρὰ ἐκ τοῦ ὠραίου ἐκείνου Αἰγυπτιακοῦ ἐρυθροῦ τοῦ ταλαντευομένου μεταξύ τοῦ χρώματος τοῦ πλίνθου (brique) καὶ τοῦ ἀγρίου μήκωνος (Ponceau). Μᾶς ὑπόσχονται ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως ἐπιθεσιν ἐρυθροῦ εἰς τὰς ραπτίρας. Ἡ φιλόκαλος γυνὴ εἶναι προητοιμασμένη νὰ δεχθῆ εὐνοϊκῶς τὰς τολμηροτέρας ἀποπειρας.

Ἡ Κίνα εὐρίσκειται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Τοῦτ' εἶναι πρόδηλον γεγονός, οἱ δὲ σχεδιασταὶ δὲν κουράζονται συνθέτοντες, μετὰ παραλλαγῶν πάντοτε, τὰ ὠραιότερα σχέδια ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς κινεζικῆς τέχνης.

Ἡ Κίνα ὑπῆρξεν ἡ πρώτη κοσμήσασα μετὰ παράδοξα σχέδια, μετὰ λαμπρὰ ὑφάσματα, ὅπου κάθε ὑφάδι καὶ στημόνι, ἦτο ἐκ τῆς ὠραιότερας μετᾶξης καὶ τὰ ὁποῖα ὠνομάσθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει «diaspron». Ταῦτα μᾶς ἔδωσαν τὸν ὄρον «ποικιλόχρα» (diprèes) διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰ νέα ταῦτα εἶδη τῶν ὑφασμάτων. Μετὰ τὴν Δαμσκὸν, ἣτις ὑπῆρξεν ἡ ἀληθὴς κοίτις τῶν μετὰ ξωτῶν ὑφασμάτων τῶν ἐπικεντήτων διὰ μεταξίνης καὶ μετὰ χρυσοῦ ἀναμίκτου κλωστής, ἡ Κίνα κατέλαβε τὴν πρῶτην θέσιν εἰς τὴν πολυτίμον ταύτην βιομηχανίαν. Εἰς τὴν Ἀραβίαν, εἰς τὴν Περσίαν, ἐκλεκτοὶ ἐργάται ἐπεμελήθησαν, ἵνα μιμηθοῦν τοὺς ἀρχηγόνους καλλιτέχνας, ἀνέμιξαν δὲ πολυτίμους λίθους εἰς τὰ φανταστικὰ κεντήματα, τὰ ἐξυμνοῦντα τὸν θεῖον δράκοντα, τὸν ἱερὸν λωτὸν καὶ τὰ λευκὰ ἄνθη τῶν οἰκογενειακῶν κήπων.

Τὸ κέντημα τῶν μαγικῶν τούτων χωρῶν δὲν ἐπηρεάζει μόνον τὴν γυναικείαν μόδαν τῆς ἀμφίεσεως, ἀλλὰ ρίπτει ἐπὶ καὶ τὸν τόνον τῆς ἐξωτικότητος τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν κομφοτεχνημάτων καὶ τῶν ἐπίπλων, τὰ ὁποῖα κοσμοῦν τὰς οἰκίας μας. Τοιοῦτοι εἶναι οἱ εὐθραστοὶ σκίμποδες, (tabourets) ἐπὶ τῶν ὁποίων διασκορπίζεται ἡ ἀποσκευὴ τῶν καπνιστῶν, αὐτὰ εἶναι τὰ βραχέα ἀλεξήνεμα (paravent), τὰ ὁποῖα χωρίζουν γραμμὴν τινὰ τοῦ δωματίου μας· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἐπὶ τῶν χαμηλῶν καὶ σκοτεινῶν διδανίων, ἐξωγχομένα προσκεφάλαια, τοιαῦτα εἶναι τὰ μακρὰ στόμια τῶν ἐξ ὀπαλίου δοχείων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀγωνιᾷ ἀνεμόνη τις ἐκ μαργάρου. Εἶναι τὰ ἐκ πολυτίμου πορσελάνης ἐπιτραπέζια τοῦ τεῖου σκευῆ, τὰ διαποικιλλόμενα (émaillée) διὰ μορφαζόντων προσώπων· εἶναι τὸ εὐρύχωρον μέλαν χρυστάλλινον δοχεῖον ὅπου, ἐντὸς διαυγοῦς ὕδατος κινουῦνται εὐλύγιστοι χρυσοῖντες ἰχθύες. Εἶναι τὸ σχῆμα στέγης παγόδας (φωτοκάλυμμα), (abat jour), τὸ ὅποσον συγχέει τὸ φῶς διὰ ροδίνων, ἰοχρῶν, πρασίνων καὶ φαιῶν νεφῶν.

Ἡ Κίνα, ἡ πλήρης μυστηρίων αὕτη χώρα καθὼς καὶ ἐρείπιων καὶ πολιτισμοῦ πολλὰς ἀριθμοῦντος χιλιετηρίδας, μᾶς ρίπτει παντοιοτρόπως τὸν ἀστείρευτον θησαυρὸν τῆς πολυτελεστάτης τέχνης τῆς.

Ἡ γυνὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος θέλει πρῶτιστον ὄλων πρακτικότητα καὶ ἄνεσιν. Περὶ ἤλθεν ὁ καιρὸς, κατὰ τὸν ὅποσον, μετὰ τὴν πρόφασιν τῆς μόδας καὶ τῆς κομψότητος, τὴν ἔθετον εἰς τὰ βρασανιστήρια ἐν ὄνοματι τῶν θείων παραγγελμάτων τῆς παρισίνης χάριτος.

Ἡ μόδα ἣτις κάμνει θόρυβον τὴν στιγμὴν ταύτην, εἶναι συνδυασμένη μετὰ τέχνης, ἀλλ' ἐπίσης μετὰ πραγματικῆς μερίμνης διὰ τὴν ἄνεσιν τῆς ἰδιοκτητήριας. Τὸ σχῆμα εἶναι εὐθὺ, ἡ κόψις μόνις διακρίνεται, ἡ φοῦστα κοντὴ, ἄνευ ὑπερβολῆς, ἀλλ' ἄνευ ὑπερακρίβειας, ὁ καλύπτων αὐτὴν μανδύας (manteau) ἐπίσης εὐρύχωρος καὶ εὐθὺς, οὐδεὶς δεσμὸς συγκρατεῖ τὸν κορμὸν, εἶναι ἄνετος, πρακτικὸς καὶ πολὺ ὠραῖος πράγματι. Δὲν βλέπει τις εἰς τὸ δάσος, καὶ τὰς πρῶτὰς ὥρας εἰμὴ τὸ λεγόμενον τοῦτο φόρεμα «trois pièces» καὶ τοῦ ὁποῖου ἡ μόδα δὲν πλησιάζει νὰ λήξῃ.

Πέριξ τῶν τραπέζων τοῦ τεῖου, ὅταν ἡ πέμπτη ἀπογευματινὴ ὥρα, — ἡ ἱερὰ καὶ καθιερωθεῖσα — ἡχίση, διεξάγονται μάχαι χρωμάτων καὶ ὑφασμάτων. Μεταβαίνων τις εἰς τὸ τεῖον ὀφείλει πάντοτε νὰ σκέπτεται τὸν ἥλιον, ἢ ἐνδυμασία μελετᾶται λοιπὸν ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν. Οὐδὲν γελιοδέστερον γυναικὸς χορευούσης ἐνδεδυμένης μετὰ φόρεμα κακῶς προσηρμοσμένον. Βεβαίως ἡ ἐκκεντρικότης εἶναι περιττὴ, κατὰ τὰ ἀπογεύματα δὲ δὲν πρέπει νὰ βλέπῃ τις ὑπερβολικὴν περιβολήν, ἀλλὰ τὴν ἀνεργμίνευτον ἐκείνην χάριν, ἡ ὁποία συντελεῖ νὰ εἶναι τις πάντοτε εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὅπου δῆποτε καὶ ἂν εὐρεθῇ.

Τὸ διὰ μετᾶξης κεντημένον φόρεμα τὸ ἐλαφρὸν ραφιδωμὸν τῶν ἀπλῶν χρωμάτων, τὸ σκωριόχρουν ἢ μαῦρον βελούρ σιφῶν, ἰσοῦ τὸ ἰδεῖδες τῆς πέμπτης ἀπογευματινῆς ὥρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ὁ Παράσχος

— Ὡ! αὐτὲς λοιπὸν εἶναι ἡ περίφημος Κολῶνες, τὸ «μέγα ἀγώνισμα τοῦ χρόνου», ὅπως εἶχα διαβάσῃ κάπου; Νὰ καὶ τὸ θῦμα τῆς λαίλαπος τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1852, ἡ «πεσμένη κολῶνα!» Αὐτὴ ποὺ μᾶς ἐπλησίασε τόσο, θὰ ἦτο ἡ μόνη ἀρμοδίς, νὰ μᾶς λύσῃ τὸ μυστήριον τῆς ἐξαφανίσεως τῶν λοιπῶν συναδέλφων τῆς. Ὅσο γὰρ τὸ κολοσαῖον χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Διὸς ἠμπορεῖ κάμει νὰ μαντεύσῃ τὴν κομματιαστὴν τύχη του. Κάπου εἶχα διαβάσῃ ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, ἐδῶ περιπατῶν καὶ φιλοσοφῶν μετὰ τῶν φίλων του, ὄνειρεύετο τὴν ἀναστήλωσιν τῆς ἀρχαίας λατρείας. Ἡ λατρεία ὅμως, σκέπτεται ὁ Αὐγουστῆς, συνδέεται μετὰ τὸν κοινωνικόν, μετὰ τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ μετὰ τὴν ἀτομικὴν ἀριότητα καὶ εἶναι ἴσως ἀνάγκη ἀπὸ τὰ τελευταῖα αὐτὰ ν' ἀρχίσῃ ἡ ἀναστήλωσις, ὅπως προετοιμασθῇ ἕδαφος διὰ τὴν θρησκείαν τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀνθήσεως. Νὰ καὶ τὰ δυὸ καφενεδάκια ποὺ μοῦ εἶπε ὁ Μιχάλης. Τὸ πέρα εἶναι σὺν τῷ πολιτισμένῳ· αὐτὸ ὅμως μετὰ τὴν κυρτὴν τοῦ τῆς στέγῃ τὴν ἴσως νὰ τραβᾷ περισσότερο.

Καὶ διευθύνθη πρὸς αὐτό.

Εἶναι σήμερον μιὰ περίφημη τῶν Ἀθηνῶν λιανάδα καὶ ὁ Μάρτης χθὲς βράδυ εἶχε διπλα τοῦ τὴν ὠραία του

Ἐπίσης ἐν τῶν σπουδαιότερων ζητημάτων τῆς γυναικείας ἐνδυμασίας εἶναι τὸ τοῦ σάκκου. Τὸ ἀπαραίτητον τοῦτο προσάρτημα τῆς τουαλέτας, ὁ σάκκος ὀφείλει νὰ ποικίλλῃ κατὰ τὸ εἶδος τοῦ ὑφάσματος, κατὰ τὰς διαστάσεις, τὸ χρῶμα ἀναλόγως τῆς ὥρας ἢ τοῦ μέρους, κατὰ τὴν ὁποῖαν μία ὠραία γυνὴ τὸν φέρει κρεμάμενον εἰς τὸν βραχίονα ἢ φυλακισμένον ἐντὸς τῆς χειρός.

Διὰ τοὺς δρόμους ὁ σάκκος θὰ εἶναι ἐκ δέρματος, ἀρκετὰ πλατύς, ἐχεμύθως μονογραφημένος, χρώματος δὲ μέλανος, Ἀδάνας, (havane) βαθέως πρασίνου ἢ μπλε μαρὲν. Αἱ τολμηραὶ κρατοῦν σάκκον ἐρυθρὸν· εἶναι ὠραῖος ἀλλὰ δὲν δύναται τις νὰ ἐξέλθῃ μετ' αὐτοῦ παρὰ μερικὰς φορές, διότι μαραίνεται πολὺ ταχέως.

Ὁ ἀπογευματινὸς σάκκος θὰ εἶναι ἐκ κυματοειδοῦς (moiré) ὑφάσματος ἢ ἐξ ὀλοσηρικοῦ (satin) βράδωτοῦ (rayé), ἡλαττωμένης διαστάσεως· τὸ μονόγραμμα σπινθηροβολεῖ, ἐκ λίθου πυρίτου, (marcassiede) ἢ ἀδαμάντων, τὸ χρῶμα εἶναι ζωηρότερον· χωρὶς νὰ ἐκτοπίζου τὸ μέλαν, τὸ καστανόχρουν, (maron) τὸ ἀθα-

γακάκι, κ' εἶσι τοῦ διατηρεῖται ἀκόμη ἡ γλύκα τῆς αἰσθητικῆς ζωῆς.

Κάθεται σ' ἓνα τραπέζι κοντὸ, καὶ παραγγέλλει σὸ παιδί ἓναν καφέ, ὁ ὁποῖος δὲν ἀργεῖ ν' ἄρθῃ. Καὶ μετὰ πολλὴ περιέργεια καὶ συμπάθεια παρατηρεῖ τὸ γέροφουστανελλά ποὺ περιέρχεται τὰ τραπέζια, ἐπιθεωρῶντας χωρὶς ἐπίδειξι ἂν εἶναι ξεσκονισμένα, ἂν ἢ καρέκλες εἶναι στὴ θέση τους καὶ ἂν οἱ πρῶτοί του πελάται ἔχουν καμμιὰν ἐπιθυμίαν ἢ καμμιὰ παρατήρησιν.

Καὶ τώρα βλέπει ὁ Αὐγουστῆς νᾶρχεται ἓνα ὄμοιον ἄνδρα, τελείως κορμοστασιᾶς καὶ ὀρίμου ἡλικίας, μετὰ τὸ ψηλὸν τοῦ καπέλλου σὸ χέρι καὶ μετὰ ἀνεμισμασμένην τὴν κόμην ποὺ τοῦ κατέβαινε πίσω σὺν χαίτη. Ἐχει μαῦρον μουστάκι καὶ ὑπογένοιον τῆς νεότητος τοῦ 62. Κατάμιαυρη εἶναι ἡ ἐνδυμασία του καὶ ἔχει περασμένο στὸν ἀριστερὸν τοῦ βραχίονα ἓνα λεπτὸ μαῦρον σάλι.

Μέσα σ' αὐτὴν ὄλη τὴν μαυροῖα λαμποκοποῦν δύο μάτια γεμάτα φωτιά καὶ ἀγαθότητα συγγρόνου.

Μόλις ἐπλησίαζε, ἀκούει τὸν γέρο-καφετζῆ νὰ φωνάζῃ :

— Λουκά, τὸν καφέ τοῦ κυρίου Παράσχου!

Ἄλλὰ νὰ τὸν τώρα ποὺ φωνάζει καὶ ὁ ἴδιος μετὰ τὴν ἔμφασιν καὶ τὸν τονισμὸν τῶν συλλαβῶν τῆς φωνῆς, ποὺ διατηρεῖτο ἀκόμη τότε σὲ πολλοὺς, ἀλλὰ ξεχωρὶς ἀστὸν Παράσχου.

φές, (beige) τὸ φαιόν, (gris) τὸ ροδόχρουν (grenat) ἐγκαθίσταται εὐκόλως.

Διὰ τὸ ἐσπέρας, οἱ σάκκοι εἶναι μηδαμινὰ πράγματα, μικρὰ περικαλύμματα μετ' ἐλάσματος ἐκ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, ἐκ παλαιᾶς μετᾶξης τῆς Κίνας, καὶ ὑφάσματος ἐλαφρῶς μαργαρώδους (perle)· τὰ ἐλάχιστα ταῦτα μικρὰ θυλάκια κρεμῶνται εἰς τὸν βραχίονα διὰ λεπτῆς ἐξ ἀργύρου ἢ χρυσοῦ ἀλύσεως, περιέχουν δὲ τὸ ἐκ βατίστης τετράγωνον, τὸ εἰρωνικῶς λεγόμενον ρινόμακτρον, τὸ ἐρυθρὸν διὰ τὰ χεῖλη (bâton rouge) τὸ κυτίον τῆς πούδρας, πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ ἐν συντόμῳ τὴν ἀποσκευὴν τῆς γυναικείας καλλονῆς.

Δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον ν' ἀπαλλαγῇ τις τῶν ἀπαιτήσεων τούτων τῆς μόδας. Αἱ γυναῖκες, τὸσον ἐπιρρεπεῖς εἰς τὴν ἀνταρσίαν ἐν γένει, παιδικῶς ὑποτάσσονται, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τῆς κομψότητος καὶ τῆς καλλονῆς των. Οἱ δὲ ἀριστοτέχναι τῆς Μόδας ἐπωφελοῦνται καὶ μᾶς δίδουν τοιοῦτοτρόπως πολὺ περιέργους ἐκδηλώσεις τοῦ ταλάντου τῆς συνθετικῆς αὐτῶν ἐμπνεύσεως.

— Χα-λουλ-λο ! Καλημέ-ρα σου* τόν καφέ μου και γρήγορα ! . . .

Ο Αύγουστος ανατινάσσεται ύλος απ' τη θέση του. Έκαμε δε χωρίς να το θέλη και ένα βήμα δραματικόν προς τα πίσω, το οποίο θα το εξήλενε και ο μακαρίτης καλλιγράφος και ήθοποιός Βαρβέρης.

Καρφώνει ο Αύγουστος τα μάτια άπάνω του και κυριολεκτικώς τόν καμαρώνει, ενώ αυτός, με τόν άέρα που είχε στο βάδισμά του και με έλαφρά τσακίσματα, κάπου-κάπου, που του είχαν άπομείνει, από τότε που φορούσε την ώραία του φουσανέλλα, προχωρεί, πλησιάζει και κάθεται κάπως άπόμακρα.

— Τι ώραίος, που είναι ! Με τι άφέλεια και αγαθήτητα μιλεί στο γέρο-καφετζή . . . Ένας Παράσχος ! . . .

— Κύριε Χαλουλο, κύριε Χαλουλο . . . λέγει σιγά σιγά ο Αύγουστος; και προσκαλεί με σχετική χειρονομία το γέρο.

— Μήπως παράπεσε ζάχαρι ; τώχει συνήθειο και θα φάη ο ταμπής και σήμερα τόν ταχτικό του γιακά.

— Όχι, όχι, παρακαλώ πλησιάσατε . . . Αυτός είναι ο ποιητής ο Παράσχος ; !

— Ο 'Αχιλλέας. Δέν τόν ξέρεις ;

— Όχι. Έχω διαβάσει γι' αυτόν, και πολλά έργα του τα ξέρω. Έχω ιδεί και εικόνες του, μά τώρα τόν πρωτοβλέπω ολοζώντανο.

— Ξένος είσαι ;

— Χθές ήρθα για να σπουδάσω. Πώς θα μπορούσα άρά γε, κύριε Χαλουλο, νάν τόν γνωρίσω ; !

— Το μόνο εύκολο. Μά περιμένε να καταλάβω με τρόπο, μπάς και του κόψουμε κανένα στίχο στη μέση.

Νά έννόησεν, άρά γε ο Παράσχος, ότι περι αυτού πρόκειται ; Δέν μπορούμε να το βεβαιώσωμε.

Το βέβαιον είναι, ότι έσηκώθη έξαφνα, έχτένισε με το χέρι του τα μαλλιά του και έπροχώρησεν άπόκοσμος προς την πεομένη κολώνα.

Ο Χαλουλος κλείνει το μάτι στον Αύγουστο και του λέγει έμπιστευτικώς κάπως.

— Δέν είναι άφ' άκόμη. Σά θα ξανακάτση.

Και νάτον, που επιστρέφει ο Παράσχος, πίνει της τελευταίας κατασταλαγμένες γουλιές του καφέ του, άφίνει ήγηρως στο πιατάκι τη δεκάρα του, αλλά δέν κάθεται.

— Βιαστικώς μου φαίνεται σήμερα, λέει ο Χαλουλος, μά δέν πειράζει.

Χαιρετά ο Παράσχος με χειρονομία άκαθόριστον και φαίνεται πως έτοιμάζεται να τραβήξη προς την πόλιν.

Κάνει δύο-τρία βήματα βιαστικά προς αυτόν, και έξαιρετικώς βγάζει και το φέσι του ο Χαλουλος σήμερα, και του λέει :

— Κύρ* 'Αχιλλέα ! Ένα καλό ξενοφερόμενο παιδί μου ζητάει τη χάρη να σε γνωρίση.

Τινάζει το κεφάλι του και το στρέφει προθύμως και κάπως ύψομένον, ο Παράσχος τότε :

— Πλησιάσε με . . . φίλε μου . . . πλησιάσε με . . . παίρνεις καφέ; Ξανακάθομαι προς χάριν σου . . . δέν πειράζει . . .

— Σάς εύχαριστώ, έπήρα προδ όλίγου . . . Σάς ζητώ συγγνώμη μάλιστα . . . αλλά η χαρά . . . της τιμής . . .

— Βάλε το καπέλλο σου, μικρέ μου φίλε . . . Κάθησαι . . . κοντά μου . . .

— Άλλ' ο Αύγουστος πλησιάζει τόν Παράσχο, που

έπεσε μάλλον παρά εκάθησε σε μια καρέκλα επάνω τόν πλημάζει δειλά-δειλά, χωρίς να καθήση, και προσπαθεί να του φιλήση το χέρι, το όποιον τιναχτό και όλοπρόθυμο του το έπρότεινε εκείνος.

— Ά όχι ! η ψυχή σου θέλω να με φιλήση . . . μόνον η ώραία και άδολος νεανική ψυχή σου. Κάθησαι. Είπέ μου ποιος είσαι ! . . .

Και ο Αύγουστος κάθεται κοντά του και του όμιλεί με φωνή κομπιαστή και τρεμουλιάρικη, η όποία όμως όλο και δυνάμωνε.

— Είμαι παιδί τών νήσων του Αιγαίου. Χθές μόλις ήλθα δια να σπουδάσω. Σήμερα δια πρώτην φοράν έβγήκα από το ξενοδοχείόν μου δια να ιδώ τας 'Αθήνας. Έθεώρησα καθήκόν μου και μου ήτο κάποια κρυφή έπιθυμία, ναρχίσω την γνωριμία μου από την μεγάλην της άρχαιότητα, και ήλθα εις τας Στήλας του 'Ολυμπίου Διός, χωρίς να φαντασθώ ποτέ, ότι έδώ με περιμένει η πρώτη και η μεγαλειότερη τιμή και εύχαριστήσις της ζωής μου !

— Εύχαριστώ. Μά είσαι ποιητική ύπαρξις, νέε φίλε μου. Είσαι ποιητής ! Δέν έχω άμφιβολίαν περι τούτου. Νά σε γνωρίσω ; έπιθυμώ να σε γνωρίσω. Ο γέρον φίλος μου από 'δώ ο καλός και αγαθός Χαλουλος, θα σου ειπή τας συνηθείας μου και τα κατατότια μου. Θι ήθελα μάλιστα το πρώτον πράγμα που θα γράψη; διότι θα γράψης, να το ιδώ πρώτος; έγώ ! Σήμερα σπεύδω. Με συγχωρείς. Ο Παράσχος, ο ποιητής Παράσχος, είναι ανάγκη να μεριμνήση και δια τόν άνθρωπον Παράσχο.

Και έσηκώθη. Του έδωσε πάλιν το χέρι και άπεμακρύνθη με ταχύτερον τώρα βήμα.

Ο Αύγουστος επανήλθε στη θέση του.

— Σάς εύχαριστώ θερμώς κύριε Χαλουλο. Είναι η πρώτη μου εύτυχία την όποιαν σάς όφειλο.

Και έσηκώθη να φύγη και αυτός.

— Να βλέπομαστε καλό παιδί.

— Βεβαίως, βεβαίως και πολύ συχνά μάλιστα.

Και δια της λεωφόρου 'Αμαλίας διηυθύνθη ο Αύγουστος προς τα 'Ανάκτορα και δια της άφελους και με τεχνικήν ειλικρίνειαν χτισμένης μαρμαρίνης σκάλας κατέβηκε στο περιβολάκι, και εκείθεν, δια της όδου 'Ερμού, τόν κατήφορο χαζεύοντας πάλι.

Είναι καταχαρούμενος. Έγνώρισε τόν Παράσχο ! ('Ακολουθεί)

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ ΕΝ ΤΩ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗ",

1. Έμπορικά, Τραπεζικαί και λοιπαί άγγελιαί.

Δι' όλόκληρον σελίδα έφ' άπαξ	Δρ. 250.—
" ήμισιον	140.—
" 1/4	80.—
" 1/8	45.—
" 1/16	25.—

2. Διάφοροι άγγελιαί κλπ.

'Ισολογισμοί Τραπεζών και 'Εταιριών	Δρ. 750.—
Διάφοροι δημοσιεύσεις, ό στίχος	3 — 5
Κοινωνικά έν γένει κατ' άποκοπήν	10.—
'Αγγελιαί γάμων και βαπτίσεων με ιδιαίτ. τίτλον	25.—

ΓΡΑΦΕΙΑ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ"

32.- ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32.- ΑΘΗΝΑΙ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ

Τήν παρακολούθησιν και διεξαγωγήν πάσης φύσεως έν γένει διοικητικών υποθέσεων παρ' άπασι τοίς 'Υπουργείοις και ταίς άλλαις Δημοσίαις και Δημοτικαίς ύπηρεσίαις έν 'Αθήναις και Πειραιεί.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ

Τήν ταχειαν και ειλικρινή διεκπεραίωσιν διαφόρων υποθέσεων :

Φορολογικών - Κτηματικών - Μεταλλείων	'Επιστροφών χρημάτων - 'Εκδοσιν 'Ακληρονομικών - 'Επιτάξεων - Τελωνειακών	'Επιστροφών χρημάτων - 'Εκδοσιν 'Ακληρονομικών - 'Επιτάξεων - Τελωνειακών
κ. λ. π.	κ. λ. π.	κ. λ. π.

'Εν γένει δε τήν διεξαγωγήν και παρακολούθησιν πάσης αιτήσεως υποβαλλομένης προς πάσαν δημοσίαν 'Αρχήν.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ :

Τήν διεξαγωγήν και παρακολούθησιν υποθέσεων παρά ταίς διαφόροις έν 'Αθήναις και Πειραιεί Τραπεζαίς, Τραπεζικαίς και Χρηματιστικαίς Γραφείοις, ως και τήν παροχήν πάσης σχετικής πληροφορίας, όλον κληρώσεων όμολογίων, άγορας και πωλήσεως μετοχών και διαφόρων τίτλων, άφίξεως έπιταγών, φορτωτικών κ.λ.π. κ.λ.π.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΟΙ

* Άποσαι αι έπιστολαί και τα χρηματικά έμβάσματα άπευθύνονται εις τήν Διεύθυνσιν : « Παντογνώστου ».

ΑΝΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

(Π Α Λ Η Ο Υ)

ΤΑΚΤΙΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

'Εκάστην Δευτέραν.

'Ατμ. «ΙΣΜΗΝΗ» 8 μ. μ. δια Σύρον, Τήνον, 'Ανδρον, Κόρθιον.

'Εκάστην Τρίτην.

'Ατμ. «ΧΙΟΣ» και «ΣΠΕΤΣΑΙ» έναλλάξ 6 μ. μ. δια Χαλκίδα, Βόλον, Θεσ/νίκην, 'Αγ. Όρος, Καβάλλαν, Δεδεαγάτς, Κάστρο (Λήμνου), Μιτυλήνην, Χίον, Πειραιά.

'Εκάστην Τετάρτην.

'Ατμ. «ΠΕΛΟΨ» και «ΑΡΓΟΛΙΣ» έναλλάξ 5 μ. μ. δια Χίον, Μιτυλήνην, Δεδεαγάτς, Καβάλλαν, 'Αγ. Όρος, Θεσ/νίκην, Βόλον, Χαλκίδα, Πειραιά. — 'Ατ. «ΠΗΝΕΙΟΣ» 6 μ. μ. δια Πάτρας, Ζάκυνθον, Ληξούριον, 'Αργοστόλιον.

Τετάρτην κατ' άκαπενθήμερον.

'Ατμ. «ΑΔΡΙΑΤΙΚΟΣ» 6 μ. μ. δια Χίον, Καρλόβασι, Βαθύ, Λέρον, Κάλυμνον, Κώ, Νίσυρον, Σύμην, Ρόδον, 'Αλεξάνδρειαν.

'Εκάστην Πέμπτην.

'Ατμ. «ΙΣΜΗΝΗ» 10 π. μ. δια Πάτρας, Κέρκυραν, Βρινδήσιον. — 'Ατμ. «ΠΕΛΟΨ» και «ΑΡΓΟΛΙΣ» έναλλάξ 6 μ. μ. δια Μομενθασίαν, Βάτικα, 'Αγ. Πελαγίαν, Γόθειον, Πορτοκάγιο, Γερολιμένα, Μέζαπον, Σελινότασιν, Καρδαμύλην, Καλάμας. — 'Ατ. «ΧΙΟΣ» και «ΣΠΕΤΣΑΙ» έναλλάξ 6 μ. μ. δια Χανιά, Ρέθυμνον, 'Ηράκλειον.

'Εκαστον Σάββατον.

'Ατμ. «ΔΑΦΝΗ» και «ΕΛΣΗ» έναλλάξ μεσημβρίαν κατ' εϋθειαν 'Ηράκλειον, 'Αλεξάνδρειαν. — 'Ατμ. «ΔΑΦΝΗ» και «ΕΛΣΗ» έναλλάξ 5 μ. μ. δια Χίον, Μιτυλήνην, Δεδεαγάτς, Καβάλλαν, 'Αγ. Όρος, Θεσσαλονίκην, Βόλον, Χαλκίδα, Πειραιά. — 'Ατμ. «ΠΗΝΕΙΟΣ» 6 μ. μ. δια Χαλκίδα, Βόλον, Θεσσαλονίκην.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

'Εν 'Αθήναις : Σταδίου 64 Α, τηλ. 2—61. Γενικόν Πρακτορείον, Κούκ, Γκιόλμαν, 'Αμερικαν 'Εξπρές, Δέδε.

'Εν Πειραιεί : Πλατεία Καραϊσκάκη, 'Ακτιή Τζελέπη τηλ. 25, 1—62, 1—68. Παράρτημα Γενικού Πρακτορείου, Γραφείον Μάρκου Βολίκα.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ "Ο ΤΙΤΑΝ",
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΚΕΦΑΛΑΙΑ: 3,000,000

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ
 ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 126
 = ΓΡΑΦΕΙΑ ΦΟΡΤΩΣΕΩΝ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ—ΤΗΛ. ΑΡΙΘ. 427 =

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ
 ΤΗΛΕΦ. ΑΡΙΘ. 336
 ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: "ΤΙΤΑΝ", ΑΘΗΝΑΣ

Τσιμέντα «ΤΙΤΑΝ» τύπου ΠΟΡΤΛΑΝ (Ciment artificiel Portland) ανταποκρινόμενα εις τους αυστηροτέρους επισήμους κανονισμούς των πεπολιτισμένων Κρατών δι' έργα εκ Μπλτόν πάσης φύσεως.
 Βέτοι Λιμέ Λιμενικά, πλακοποιία, επιστρώσεις, υποστρώσεις οδών, κατασκευή κλινθων, (τούβλων) και ογκολιθων (όγκωνάκια) κ.λ.π.
 ΤΣΙΜΕΝΤΟ «ΚΥΚΛΩΨ». Ειδική κονία, κατάλληλος διά την παρασκευή υδραυλικών αμμοκονιαμάτων διά συνήθεις λιθοδομάς ή κλινθοδομάς, αντικαθιστάσα με πλείστα όσα προτερήματα τα αμμοκονιάματα εξ ασβέστου.
 Πολύ ταχύτερα πήξις. Ασυγκρίτως μεγαλύτερα άντοχή, οδον: Ταχύτης έκτελεσεως. Σημαντική ελάττωσις του πάχους των τοίχων, ήτοι κέρφος εις χρησιμον χώρον και οικονομία εις εργατικά και όγκον λιθοδομής.
 Συνιστάται ιδιαίτερος δι' έργα λιμενικά.
 ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Η Διεύθυνσις τής 'Εταιρίας «ΤΙΤΑΝ» θέτει την πολυτέτη της κείραν διά την χρησιμοποίησιν των τσιμέντων επ' άπάντων των κλάδων τής οικοδομής εις την διάθεσιν των ενδιαφερομένων.
 Πληροφορία εις τα Γραφεία: Όδος Σταδίου 33, προφορικώς και δι' άλληλογραφίας.

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

“ΑΝΤΙΝΟΟΣ,”

ΕΛΛΗΝ. ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΡΩΜΗΣ

ΥΠΟ

Β. Ε. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ “ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ”

ΟΙΝΟΙ

“ΜΑΡΚΟ,,

ΛΕΥΚΟΙ

ΚΑΙ

ΕΡΥΘΡΟΙ

ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΙ

ΕΙΣ ΦΙΑΛΑΣ

ΚΟΝΙΑΚ

“ΒΟΥΤΡΥΣ,,

Παλαιόν

άπόσταγμα οίνων

ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΝ

Πωλείται

Εις όλα τα κέντρα

Καταναλώσεως

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ίδρυθείσα τῷ 1893

*Εκτελεῖ πᾶσαν Τραπεζιτικὴν ἐργασίαν

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ

Δρ. 48.000.000

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ

Δρ. 16.350.000

* Ἐδρα ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ Τλ. Διεύθ. : «ΤΡΑΘΗΝΩΝ»

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἀθήναι, Ἀργίνοιον, Ἀργοστόλιον, Βόλος, Ζάννυδος, Ἡράκλειον, Θεσσαλονίκη, Ἰωάννινα, Καβάλλα, Καλάμαι, Κέρκυρα, Λάρισα, Λεβάδεια, Δήμος (Κάστρον), Μυτιλήνη, Ξάνθη, Πάτραι, Πειραιεύς, Πρέβεζα, Πύργος, Ρέθυμνος, Σάμος (Βαθύ), Σάμος (Καρλόβασι), Σύρος, Τρίπολις, Χαλκίς, Χανιά καὶ Χίος.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Λονδίνον 22 Fenchurch Street, Κων/πολις (Γαλατᾶ), Κων/πολις (Πέραν), Κων/λις (Σταμπούλ), Νέα Ὑόρκη (Ἀμερικῆ), 25, Pine Street Ἀλεξάνδρεια, Κέι'ρον, Πόρτ-Σάι'δ, Σμύρνη, Λέμεσος, Λευκωσία.

Πρακτορεία: Ἀμφισσα, Ἰθάκη, Κιάτον, Κόρινθος Σπάρτη.

Ἀνταποκρίται καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις τοῦ Κόσμου.